म. ग्रं. सं. ठाणें
विषय भाषा व्या०
सं. क्र. ८८

REFBK-0000341
REFBK-0000341

जपानी शिक्षक

लेखक व प्रकाशक,

प्रवासी.

ह्या पुस्तकासंबंधी सर्व हक्क पुस्तककर्त्यानें आपणाकडेस ठेविले आहेत.

मुंबई:

"निर्णयसागर" छापखान्यांत छापिलें.

सन १९०६.

किंमत १२ आणे.

जपानी वर्णमाला.

मराठी	काताकान	हीरागान	मराठी	काताकान	हीरागान	मराठी	काताकान	हीरागान
आ	ア	あ	गे	ゲ	げ	ची	チ	ち
इ	イ	い	गो	ゴ	ご	त्सु	ツ	つ
उ	ウ	う	सा	サ	さ	ते	テ	て
ए	エ	え	शी	シ	し	तो	ト	と
ओ	オ	お	सु	ス	す	दा	ダ	だ
का	カ	か	से	セ	せ	जि	ヂ	ぢ
की	キ	き	सो	ソ	そ	द्झु	ヅ	づ
कु	ク	く	झा	ザ	ざ	दे	デ	で
के	ケ	け	जि	ジ	じ	दो	ド	ど
को	コ	こ	झु	ズ	ず	ना	ナ	な
गा	ガ	が	झे	ゼ	ぜ	नी	ニ	に
गी	ギ	ぎ	झो	ゾ	ぞ	नु	ヌ	ぬ
गु	グ	ぐ	ता	タ	た	ने	ネ	ね

जपानी वर्णमाला.

मराठी	काताकान	हीरागान	मराठी	काताकान	हीरामान	मराठी	काताकान	हीरागान
नो	ノ	の	पी	ピ	ぴ	यो	ヨ	よ
ङ्ग	ン	ん	पु	プ	ぷ	रा	ラ	ら
हा	ハ	は	पे	ペ	ぺ	री	リ	り
ही	ヒ	ひ	पो	ポ	ぽ	रू	ル	る
फु	フ	ふ	मा	マ	ま	रे	レ	れ
हे	ヘ	へ	मी	ミ	み	रो	ロ	ろ
हो	ホ	ほ	मु	ム	む	वा	ワ	わ
बा	バ	ば	मे	メ	め	वी	ヰ	ゐ
बी	ビ	び	मो	モ	も	वु	ウ	う
बु	ブ	ぶ	या	ヤ	や	वे	ヱ	ゑ
बे	ベ	べ	यी	イ	い	वो	ヲ	を
बो	ボ	ぼ	यु	ユ	ゆ			
पा	パ	ぱ	ये	エ	𛀁			

ग्रं... नं...

THE JAPANESE TEACHER.

जपानी शिक्षक.

जपानी भाषा.

ज्या ठिकाणीं आमच्या पुस्तकांची इतिश्री असावयाची त्या ठिकाणीं जपानी पुस्तकांची अथश्री असते. त्यांच्या ओळी उभ्या असतात. पहिली ओळ उजवीकडून सुरू होते. पुस्तकें जीं लिहिलेलीं असतात, तीं बहुतकरून चिनी लिपी व दोन 'काताकान' अथवा "हिराकान" लिपींपैकीं एकादी लिपी अशा मिश्र लिपींत लिहिलेलीं असतात. नामें व क्रियापदें यांचें मूळ रूप लिहिण्याकडे चिनी लिपीचा उपयोग करितात. प्रत्यय आणि उपपदें लिहिण्याकडे "कान" लिपीचा उपयोग करितात. प्रत्येक चिनी अक्षराचा निरनिराळा उच्चार होतो. प्रत्येक शब्दावयवाचीं निरनिराळीं रूपें असतात.

जपानी भाषेंत क्रियापद कर्माच्या नंतर व वाक्यांच्या शेवटीं येतें. जपानी भाषेंत नामांला लिंगभेदानें किंवा संख्या-

भेदानें कोणताही संस्कार होत नाहीं. एखाद्या नामाचें स्त्रीलिंगीं जें रूप तेंच पुल्लिंगीं व तेंच नपुंसकलिंगीं. एकवचनीं जें रूप तेंच द्विवचनीं व अनेकवचनीं. त्याचप्रमाणें जपानी भाषेंत क्रियापदांचीं प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरुषीं एकच रूपें असतात. बहुतेक सर्व शब्द स्वरान्त किंवा नकारान्त असतात. ज्याप्रमाणें आमची मराठी भाषा संस्कृत व प्राकृत ह्या दोन भाषांपासून झाली आहे, त्याप्रमाणें जपानी भाषा, पूर्वकाळच्या जपानीपासून व चिनी भाषेपासून हल्लींचें रूप पावली आहे. बोलण्यामध्यें ह्या दोन भाषा जरी एकरूप पावल्या आहेत, तरी लिहिण्यामध्यें त्या आपलें भिन्नत्व राखून आहेत. आह्मांला ज्याप्रमाणें कांहीं नवीन शब्दाची गरज लागली ह्मणजे तो संस्कृत भाषेंतून घेतों, त्याप्रमाणें ते लोक चिनी भाषेंतून घेतात.

इ० स० ४०० च्या सुमारास जपानी लोक लिहिण्याची कला शिकले असें ह्मणतात. परंतु त्या काळचा विश्वसनीय इतिहास मिळत नाहीं.

आठव्या व नवव्या शतकाच्या अदमासाला "कान" नांवाची दुसरी एक लेखनपद्धती अमलांत आली. ह्या 'कान' लिपीमध्यें दोन भेद आहेत. एकाला "काताकान" अशी संज्ञा आहे, "कात" ह्मणजे "जोडीपैकीं एक" "करि" ह्मणजे "उसनवार घेणें" 'न=नाम.' हा त्या संपूर्ण शब्दाचा धात्वर्थ.

चिनी शब्दाच्या अर्धभागापासून उसनवार घेतलेले शब्दावयव असा त्याचा स्पष्टार्थ.

चीनदेशांत पुष्कळ वर्षें राहिलेल्या रिवोमाबा नांवाच्या एका गृहस्थानें ही लिपी प्रचारांत आणली असें ह्मणतात. त्यानंतर कोबोदायशी नांवाचा एक बौद्ध जति चीन देशामध्यें एकोणीस वर्षें राहिला होता. त्यानें "काताकान" लेखनपद्धतींतील ४७ अवयवांच्या धुळाक्षरांची एक कविता रचिली. दुसरी "हिरागान" नांवाची लेखनपद्धति. ही पद्धति इंग्लिश भाषेंत प्रचारांत असलेल्या रोमन लेखनपद्धतीच्या नमुन्यावर आहे. "हिर" शब्दावरून 'सपाट, गुळगुळीत' असा अर्थबोध होतो.

अंकसंख्या.

मराठींत एका अंकापासून विसांपर्यंत संख्या दाखविण्याकरितां वेगवेगळे शब्द योजिले आहेत. परंतु जपानी भाषेंत एकापासून दहांपर्यंत वेगवेगळे शब्द आहेत, आणि त्यानंतरची संख्या "दहा व एक," "दहा आणि दोन" ह्याप्रमाणें बोलावयाची जरूर असते. एकापासून दहांपर्यंत मोजण्याकरितां दोन प्रकारचे अंक आहेत; ज्यामधलें एक अंकाक्षर प्राचीन जपानी आहे, आणि दुसरें चिनी भाषेंतून योजिलें

आहे. पण जपानी अंक एकापासून दहांपर्यंतची अंकसंख्या मोजण्यामध्येंच योजण्यांत आले आहेत, आणि दहांनंतर ज्यास्त गणतीमध्यें चिनी भाषेमधले योजिलेले अंक व्यवहारांत आहेत. हे दोनी अंक एकच सारिखे साधारण उपयोगामध्यें असल्याकारणानें येथें दिले आहेत—

मराठी.	चिनी.
एक	= ईची.
दोन	= नी.
तीन	= सान.
चार	= शी.
पांच	= गो.
साहा	= रोकु.
सात	= शीची.
आठ	= हाची.
नऊ	= कु.
दहा	= जु.
अकरा	= जु ईची.
बारा	= जु नी.
तेरा	= जु सान.

मराठी.	चिनी.
चौदा	= जु शी.
पंधरा	= जु गो.
सोळा	= जु रोकु.
सतरा	= जु शीची.
अठरा	= जु हाची.
एकोणीस	= जु कु.
वीस	= नी जु.
एकवीस	= नीजु ईची.
बावीस	= नीजु नी.

(आणि ह्याप्रमाणें पुढें:—)

तीस	= सान जु.
चाळीस	= शी जु.
पन्नास	= गो जु.

मराठी.	चिनी.
साठ	= रोकु जु.
सत्तर	= शीची जु.
ऐशीं	= हाची जु.
नव्वद	= कुजु.
शंभर	= ह्याकु.
दोनशें	= नी ह्याकु.
तीनशें	= सांब्याकु.

(आणि ह्याप्रमाणें पुढें.)

मराठी.	चिनी.
हजार	= सेन.
दोन हजार	= नी सेन.

(आणि ज्यास्त संख्या.)

दाहा हजार	= मान.
लक्ष	= जुमान.
दशलक्ष	= हयाकु मान.
कोटी	= सेन मान.

जपानी अंकउच्चार.

मराठी	जपानी.
एक	= हीतोत्स.
दोन	= फुतात्स.
तीन	= मीत्स.
चार	= योत्स.
पांच	= ईत्सुस.
सहा	= मुत्स.
सात	= नानात्स.
आठ	= यात्स.
नउ	= कोकोनात्स.
दहा	= तोओ.

अंकसंख्या भाषेमध्यें उच्चारतां अनेक प्रसंगीं नांवामागें पण बोलण्यांत येते. उदाहरणार्थः—मीकानमीत्स=नारंगी तीन.

अनुक्रम.

पहिला = दाई ईची.
दुसरा = दाई नी.
तिसरा = दाई सान.
चवथा = दाई शी.
पांचवा = दाई गो.
साहावा = दाई रोकु.

आणि ह्याप्रमाणें अनुक्रम दाखविण्याकरितां संख्येपुढें "दाई" शब्द योजावा लागतो.

एक वेळा=ईची दो.
दोन वेळा=नी दो.
तीन वेळा=सान दो.
चार वेळा=यो ताबी.
पांच वेळा=गो ताबी.
सहा वेळा-रोकु ताबी.
सात वेळा=शीची ताबी.
आठ वेळा=हाची ताबी.
नउ वेळा= कु ताबी.
दहा वेळा= ज़ु ताबी.
दुप्पट = नी बाई.
तिप्पट = सांम बाई.
चौपट = शीं बाई.
पांचपट = गो बाई.
दहापट = ज़ु बाई.

मराठीमध्यें जसें कित्येक पदार्थांच्या गणतीकरितां अंकासहित खास शब्द बोलले जातात. उदाहरणार्थः—कांगदाचे पांच ताव, शाईच्या दोन बाटल्या, घड्याळ नग तीन, मोज्यांचा जोड एक वगैरे, त्याप्रमाणें जपानी भाषेमध्यें वेंगवेगळे शब्द वापरण्यांत येतात. जपानी भाषेमध्यें ही रूढी सहज

कठीण आहे. ह्या भाषेमध्यें प्रचारांत आलेलीं कित्येक वाक्यें त्यांच्या अर्थासहित येथें वर्णिलीं आहेतः—

मराठीमध्यें मानवी संख्या उच्चारतां आह्मी "जण" शब्द योजितोंः—तीन जण, सातजण. त्याप्रमाणें जपानी भाषेमध्यें "नीन" शब्द योजिला आहे. जसेंः—साननीन=तीनजण; सीची नीन—सातजण; नीनसोकु नी नीन—मजूर दोघेजण.

कपड्याचे ताके, पक्षी वगैरे यांची गणती करिते वेळीं "हीकी" शब्द योजितात. जसेंः—रेशमी कापडाचा ताका एक= कीनु ईप पीकी (ईप—हीकी).

लंब, गोल पदार्थ, जसें बाटली, पेनसील, वृक्ष, वगैरे गणती "होन" शब्दाच्या मदतीनें करितात. जसें, कसानी होन—छत्री दोन नग; सोडासुई ईप॰पोन—सोडावाटरची बाटली एक. रीक्षा (हातगाडी), पालखी, वगैरे हातानें चालविण्याची वस्तू आणि काठी, मेणबत्ती, बंदुक, शस्त्र, भांडीं वगैरे मोजण्याच्या वेळीं संख्या दाखविणारे अंकासहित "चो" शब्द योजितात. जसेंः—कुरूमासानचो—रीक्षा नग तीन, रोसोकु गोचो—मेणबत्ती नग पांच.

कागदाचे ताव, बशी, नाणें वगैरेकरितां "माई" शब्द योजितात. जसें—नीमाई; शीचीमाई वगैरे.

कीमोनो शीचीमाई—कपडे सात नग.

इमारतींच्या गणतीकरितां "केन" शब्द योजितात. जसें; तेरा कु कुन=मंदिर नव.

ज्यांमध्यें प्रवाही पदार्थ भरून ठेवण्यांत येत असतात, जसें:- प्याले, ग्लास, वगैरेंच्या गणनेकरितां "हाई" शब्द योजितात. उदाहरणार्थः कोपु ईपपाईनो मीझू-एक प्याला भरून पाणी.

ज्या वस्तूची जोड उपयोगांत येते, जसें:-बूट, मोजे वगैरे, त्या शब्दामध्यें जोडीला अर्थ "सोकु शब्दाच्या मदतीनें दाखवितात, जसें:-कुत्सुशी सोकु-बुटाचे जोड चार.

वार.

सोमवार = गेत्सुयो बी.
मंगळवार = कवायो बी.
बुधवार = सुईयो बी.
बृहस्पतवार = मोकुयो बी.
शुक्रवार = कीनयो बी.
शनिवार = दोयो बी.
रविवार = नीचीयो बी; दोनताकु.

महिने.

जानेवारी = ईची गात्सु; शो गात्सु.
फेब्रुवारी = नी गात्सु.

~~११·२१·०५~~
१०१

मार्च	=	सान गेत्सु.
एप्रिल	=	शी गेत्सु.
मे	=	गो गेत्सु.
जून	=	रोकु गेत्सु.
जुलै	=	शीची गेत्सु.
आगष्ट	=	हाची गेत्सु.
सपटेंबर	=	कु गेत्सु.
अकटोबर	=	ज्यु गेत्सु.
नवेंबर	=	जुईची गेत्सु.
डिसेंबर	=	जुनी गेत्सु.

एक महिना	=	हीतोत्सुकी; ईकका गेत्सु.
दोन महिने	=	फुतात्सुकी; नीका गेत्सु.
तीन महिने	=	मीत्सुकी; सानगा गेत्सु.
चार महिने	=	योत्सुकी; शीका गेत्सु.
पांच महिने	=	ईत्सुत्सुकी; गोका गेत्सु.
सहा महिने	=	मुत्सुकी; रोकका गेत्सु.
सात महिने	=	नानात्सुकी; शीचीका गेत्सु.
आठ महिने	=	यात्सुकी; हाकका गेत्सु.
नऊ महिने	=	कोकोनोत्सुकी; कुकागेत्सु.
दहा महिने	=	तोत्सुकी; जीकका गेत्सु.

अकरा महिने	=	जुईकका गेत्सु.
बारा महिने	=	जुनीका गेत्सु.

वेळ.

तास	=	जी.
अर्धा तास	=	हानजी.
मिनिट	=	पुन; फुन.
पळ	=	ब्यो.
एक तास	=	ईचीजी.
दोन ,,	=	नीजी.
तीन तास	=	सानजी.
चार ,,	=	योजी.
पांच ,,	=	गोजी.
सहा ,,	=	रोकु जी.
सात ,,	=	शीची जी.
आठ ,,	=	हाची जी.
नउ ,,	=	कु जी.
दहा ,,	=	जु जी.
अकरा ,,	=	जुईची जी.
बारा ,,	=	जुनी जी.

रो. ११...
१०३

साडेचार वाजतां = योजी हान.

साडेसात वाजतां = शीचीजी हान.

तासासहित घडीपळें खालीं लिहिल्याप्रमाणें बोलतात.

तीनतास आणि चाळिस मिनिटें ज्यास्त×=सानजी शीजु पुन सुगी.

साहा वाजून दहा मिनिटें जास्त. =रोकुजी नीजु पुन सुगी.

चारामध्यें दहा कमी. =योजी जु पुनमाए.

दहामध्यें पंचवीस कमी. =जुजी नीजु गोफुनमाए.

ऋतु.

वसंत ऋतु	=	हारू.
ग्रीष्म ,,	=	नात्सू.
वर्षा ,,	=	आकी.
शरद ,,	=	फुयु.

सृष्टिसंबंधीं.

ईश्वर	=	कामी (ओकामिसान).
हवा	=	कुकी.
चंद्र	=	त्सुकी; ओत्सुकीसामा.

× ज्यास्त, पुढें=सुगी; कमी=माए.

पौर्णिमा	=	मान गेत्सु.
चांदरात	=	मीकाझुकी.
सूर्य	=	ओ तेनतोसामा; ही.
सूर्योदय	=	ही—नो—दे.
सूर्यास्त	=	ही—नो ईरी.
आकाश	=	सोरा.
तारे	=	होशी.
नक्षत्र	=	वाकुसेई.
ढग	=	कुमो.
ऋतू	=	तेनकी.
वर्षा	=	आमे.
सर	=	नीवाका आमे.
धुकें	=	कीरी.
पृथ्वी	=	सेकाई.
भूमि	=	ची.
पारा	=	काझे.
अग्नि	=	ही.
ज्वाळा	=	होनो.
गारा	=	हीयो.
बरफ (snow)	=	युकी.
तुफान	=	आराशी.

गर्जना	=	कामीनारी.
वीज	=	ईनाबीकारी.
धरणीकंप	=	जीसीन.
जमीन	=	जीमन.
खडक	=	ईवा.
रेती	=	सुना.
चिखल	=	दोरो.
भरती	=	मीचीशिओ.
ओहोट	=	हीकी शिओ.

दिवस.

आज	=	कयो; कोननिची.
उद्यां	=	आशिता; मीयोनिची.
परवां	=	आसात्ते; मीयोगो निची.
काल	=	कीनो; साकुजीत्सु.
गेल्यापरवांदिवशीं	=	ओतोतोई; ईस्साकुजीत्सु.
आज सकाळीं	=	केसा; कोनचो.
उद्या सकाळीं	=	मीयो आसा.
आज रात्रीं	=	कोमबां.
काल रात्रीं	=	साकु बान.

उद्यां रात्रीं	=	मीयो बान.
दररोज	=	माईनीची.
अंतरा अंतरानें	=	काकुजीत्सु.
ह्या महिन्यांत	=	काँगेत्सु.
पुढल्या महिन्यांत	=	राईगेत्सु.
गेल्या महिन्यांत	=	सेनगेत्सु.
पुढल्या महिन्यांत	=	सेनसेन गेत्सु.
सकाळीं	=	आसा; हीरूमा.
दोनप्रहरीं	=	ओहीरू.
दोनप्रहरांनंतर	=	हीरूकारा.
चारप्रहर	=	बान.
रात्र	=	योरू.
मध्यरात्र	=	योनाका.
दिवसा	=	हीरूमा.
सणाचा दिवस	=	साईजीत्सु.
नवें वर्ष	=	शीन नेन.
महिना	=	गात्सु; त्सुकी.
दिवस	=	नीची.
आठवडा	=	ईस्यु.
पंधरवडा	=	नीईस्यु.
एक दिवस	=	ईची निची.

तारीख

दोन दिवस	=	नी निची.
पांच ,,	=	गो निची.
सहा ,,	=	रोकु निची.
सात ,,	=	शीची निची.
आठ दिवस	=	हाची निची.
नव दिवस	=	कु निची.

तारीख.

पहिली तारीख	=	त्सुईताची.
दुसरी ,,	=	फुत्सुका.
तिसरी ,,	=	मीका.
चौथी ,,	=	योका.
पांचवी ,,	=	ईत्सुका.
साहावी ,,	=	मुईका.
सातवी ,,	=	नानुका.
आठवी ,,	=	योका.
नववी ,,	=	कोकानोका.
दहावी ,,	=	तो ओका.
अकरावी ,,	=	जु ईचीनिची.
बारावी ,,	=	जु नीनिची.

तेरावी	,,	=	जु साननिची.
चौदावी	,,	=	जु योक्का.
पंधरावी	,,	=	जु गोनिची.
सोळावी	,,	=	जु रोकुनिची.
सतरावी	,,	=	जु शीचीनिची.
अठरावी	,,	=	जु हाचीनिची.
एकुणिसावी	,,	=	जु कुनीची.
विसावी	,,	=	हात्सुका; (वीस दिवस= निजु निची.).
एकविसावी	,,	=	निजु ईचीनिची.
बेविसावी	,,	=	निजु नीनिची.
तेविसावी	,,	=	निजु साननिचीं.
चोविसावी	,,	=	निजु योक्का.
पंचविसावी	,,	=	निजु गोनीची.
सव्विसावी	,,	=	निजु रोकुनीची.
सत्ताविसावी	,,	=	निजु शीचीनिची.
अठ्ठाविसावी	,,	=	निजु हाचीनिची.
एकुणतिसावी	,,	=	निजु कुनिची.
तिसावी	,,	=	सानजु निची.
एकतिसावी	,,	=	मिसोका (एकतीस दिवस=सानजु ईचिनची).

जातीसंबंधी.

जपानी भाषेंत स्त्री आणि पुरुष जातीमधील अंतर स्पष्ट-पणें दाखविणें कठिण आहे. मात्र अमुक शब्द स्त्री अथवा पुरुष जातीकरितां योजिला आहे हें त्यांच्या त्यांच्या वर्गा-वरून माहिती करून घ्यावी लागते.

उदाहरणार्थ, उमा=घोडा अथवा घोडी. कोदोमो=मुलगा अथवा मुलगी. तोरी=कोंबडी अथवा कोंबडा.

जपानी भाषेंत नामाला लिंगभेदानें किंवा संख्याभेदानें कोणताही संस्कार होत नाहीं. एखाद्या नामाचें स्त्रीलिंगी जें तेंच पुल्लिंगी व तेंच नपुंसकलिंगी. एकवचनी जें रूप तेंच द्विवचनी व अनेकवचनीः उदाहरणः—

जपानी.		मराठी.
ओतोको	=	पुरुष.
मुसोको	=	मुलगा.
ओन्ना	=	स्त्री.
मुसमी	=	मुलगी.

जेथें पुरुष आणि स्त्री जाती खास दर्शवावयाची जरूर असते तेथें पुरुष जातीला "ओ" अथवा "ओन" आणि स्त्री जातीला "मे" प्रत्यय नांवापुढें लावतात.

उदाहरण.

ओनतोरी = कोंबडा.
मेनतोरी = कोंबडी.
ओउशी = बैल (वृषभ).
मेउशी = गाय.

वेळ=तोकी.

वर्ष. =	**नेन.**
एक वर्ष =	ईचीनेन.
दोन वर्ष =	नीनेन.
ह्या वर्षी =	कोननेन; कोतोशी.
पुढल्या वर्षी =	राईनेन.
गतवर्षी =	साकुनेन; कयोनेन.
येत्या साली =	ईस्साकुनेन; ओतोतोसी.

मानार्थी योजिलेले शब्द.

ओ—मानार्थी बोलण्यामध्यें क्रियापदाच्या रूपाला "मास्" प्रत्यय लावितात. तसेंच नामापुढें **ओ** आणि **गो** प्रत्यय लाविला असतां त्या नामाला मानार्थी बोलणें समजतात. ऐकणाऱ्याच्या वस्तूविषयीं बोलतां त्या वस्तूच्या नांवापुढें ओ शब्द

घालितात. जसें "ओताकु=तुमचें घर; ओईनु=तुमचा कुतरा; ह्याप्रमाणें बोलणार गृहस्थ खुद्द ज्याच्याशीं बोलत आहे त्याचें घर व कुतऱ्याकडे माननीय दृष्टीनें पाहत आहे असें तो दाखवितो.

तसेंच वाक्य आरंभतांना **ओ** शब्द मानार्थी योजितात. जसें ओ मीसे नासाई=दाखवाल का? ओ मात्सी नाई=उभे राहाल का? तसेंच विशेषणाला पण ओ प्रत्यय मानार्थी लाविला जातो. जसें:—आनाता ओवाकाई कारा=तुह्मी तरुण आहां ह्मणून.

'गो'—चिनी भाषेंतून घेतलेल्या शब्दालाच लागतो. जसें 'गोझेन'=आहार.

'सान'-इंग्रजीमध्यें "मिस्तर" "मिसीस" "मिस" वगैरे शब्द मानार्थी नांवांच्या पूर्वी योजण्यांत येतो. तसें जपानी भाषेमध्यें **सान** शब्द प्रचारामध्यें आहे. इंग्रेजीमध्यें मिस्तर, मिसीस नांवापूर्वी योजितात, परंतु जपानी भाषेमध्यें **सान** शब्द नांवाच्या शेवटीं लावतात. जसें मि० गोविंद=गोविंद सान. मि० ईवाता=ईवाता सान, वगैरे.

स्त्रियांच्या नांवांपूर्वी **ओ** आणि शेवटीं **'सान'** शब्द योजितात. जसें "**ओ** तोयो **सान**" "**ओ** कीको **सान**;" "**ओ** आनंदीबाई **सान**, **ओ** रूखमाबाई सान".

विशेष भावार्थी "सान" च्या जागीं **सामा** शब्द योजिला

जातो. जसें:—आरचर सामा=मि० आरचर; दानासामा=शेठ-साहेब.

ह्याशिवाय कित्येक क्रियापदांचीं दोन निरनिराळीं रूपें होतात. चालू मानार्थी योजिलेलें आणि नम्रता दर्शविणारें:—

साधारणरूप.	मानार्थी योजिलेलें रूप.	नम्रता दाख० रूप.
देणें=यारू	कुदासारू; तामाउ	आगेरू.
जाणें=ईकु	ओईदे नासारू	मायरू.
सांगणें=ईयु	ओस शारू	मोसू.

किरकोळ शब्द.

मराठी.		जपानी.
मुलगा	=	कादोमो.
पुस्तक	=	होन.
पेटी	=	हाको.
काम	=	शींगोतो.
छत्री	=	कासा.
प्याला	=	चावान.
पत्र	=	तेगामी.
पैसे	=	काने; कीन.
सर्वनाम	=	दाई मेईशी.

३८१

मी = वाताकुशी.
सेवक = तेमाय.
तूं = आनाता.
आह्मी = वाताकुशी दोमो; वाताशी दोमो.
तुह्मी = आनाता दोमो; ओमाय गाता.
मला = वाताकुशीनी. वाताशीनी.
माझें = वाताकुशीनो. वाताशीनो.
आह्मांला = वाताकुशी दोमोनी; वाताशी दोमोनी.
आमचें = वाताकुशी दोमोनो; वाताशी दोमोनो.
तुला = आनातानी.
तुझें = आनातानो.
तुह्मांला = आनाता दोमोनी.
तुमचें = आनाता दोमोनो.
त्याला = आनोशतोनी; सोरेनी.
त्यांचे = आनोशतोनो; सोरेनो.
हा मनुष्य (पुरुष जाति)=कोनो हीतो.
हे मनुष्य (स्त्री जाति) =कोनो ओन्ना.
कोण = दोनाता; दारे.
लिहिणें = काकु.
लिहा = काकेते.
वांचणें = योमु.

घेणें	=	तोरू.
करणें	=	सुरू; देकीरु.
विकणें	=	उरू.
हो	=	हे.
नाहीं	=	ईये; या.
श्वेत	=	शीरोई.
काळा	=	कुरो.
रुंद	=	हीरोई.
लांब	=	नागाई.
वाईट	=	वारूई.
फक्कड	=	रीपपा.
फार उत्तम	=	ईच्चिबान योई.
उत्तम	=	ईई; योई.
देदीप्यमान	=	हीकारू.
अंधक	=	युसुई.
गहिरा	=	कोई.
जांभळा	=	मुरासाकी.
हिरवा	=	मींदोरी.
भगवा	=	नेझूमी ईरो
निळा	=	आवो, आवोई.

मराठी.	जपानी.
पिंवळा	= कीईरो.
गुलाबी	= बारानो ईरो.
लाल	= आकाई.
अरुंद	= सिमाई.
स्वल्प	= मिजीकाई.
लांब	= ताकाई.
नीच	= ही कुई.
त्रिकोणाकार	= सानकाकुं.
समचौरस	= शीकाकु.
कांहींसा	= स्कोश.
फार	= थकसां.
अधिक	= मोत्तो.
पुष्कळ	= जूबन; तानतो.
दुर्बल	= योवाई.
प्रबल	= त्सुयोई.
आंबट	= सुई.
गोड	= आमाई.
तिखट	= काराई.
कडु	= निगाई.
स्वादिष्ट	= आमाई.

मराठी.	जपानी.
बेचप	= माझूई.
अपक्व	= जुकुसेनु.
पक्व	= जुकुशीता.
शाहाणा	= काशीकोई.
मूर्ख	= बाका.
मायाळू	= शीनसेत्सु.
चालकी	= फुशीनसेत्सु.
प्रामाणिक	= शोओजीकी.
अप्रामाणिक	= फुशो ओजीकी.
विद्वान्	= जोझना.
बुटका	= सेईना हीकुई.
मोठा	= ओकी.
लहान	= चीसाई.
नवीन	= अताराशी; शीन.
जुनाट	= कुरई.
सत्य	= होनतो.
खोटें	= उसो.
स्वस्त	= यासुई.
महाग	= ताकाई.
स्वस्थ	= यासुई.

कठीण = मुझकाशी.
सुंदर = किरेई; उत्सुकुसी; भेपपीन.
कुरूप = मीगुरूशीई; कितानाई; मिनिकुई.
सुघड = किरेई.
मलीण = कितानाई.
उजवा = मींगीं.
डावा = हिदारीं.
सरळ = मासुगु.
सभ्य = तेई नेई.
असभ्य = शीतसुरेई; रीयोगंवाई.
वाचाळ = निगी याकी.
गरीब = बीमवो.
श्रीमंत = खाने मोची.
आजारी = बयोकी.
आरोग्य = तासशान.
मत्सर = याकी मोची.
लंगडा = चीम्वा; बीकको आशीनाई.

पंगु = तेनाई.
आंधळा = मेकुरा.
बहीरा = त्सुनबो.
एकला = सामोशी.
नसीबवंत = अननोयोई.
दुर्भागी = अननो वाराई.
पुढील = ओमोतेनो.
मागील = उरानो.
नेम = हादाका.
हंसण्यासारिखें= ओकाशीई.
बोलणें = ईयु.
रडणें = नौकु.
खरबरीत = आराई.
विचित्र = कीताइ.
गुप्त = हिमीत्सु.
हसणें = वाराउ.
मरणें = शीनेरू.
बोलावणें = योबु.
निजणें = नेरू.
जागृत = सामेरु; ओकीरु.
क्रोधाविष्ट होणें=ओकोरू.

भेटणें	= आउ.	कसें	=ईकांगा; दो.
मारणें	= उतसु; थाताकु.	कशासाठीं	=नाझे.
खेळणें	=तावामुरेरु;आसोबुं.	किती	=दोनोकुराई; ईकुरा.
मारणें	= कोठेसुं.	उलट	= साका सामा.
सहनशीलता	= कोराएरु.	बरोबर	= दोफु.
फाडणें	= साकु.	खचीत	= ताशीकानी.
वाजविणें	= हीकु; फुकु.	त्वरित	= जीकीनि; ह्याकु.
गाणें	= उताउ.	कोठें	= दोको; दोकोनी.
भुलणें	= आयामात्सु.	क्वचित	= मेत्तानी.
कापणें	= कीरू.	केंव्हांच	= मो; मोहाया.
ठेवणें	= तामोत्सु.	हळू हळू	= निची होडो.
अटक	= तोमेते.	पुढें	= सेन दात्ते.
केंव्हां	= ईत्सु.	केंव्हांच	= सुदेनीं.
तेथें	= आची; आचीरा; सोको; सोकोनी.	जेंव्हां	= तोकी.
		हल्लीं	= थादाईमा.
प्रथम	= साकीनी.	वारंवार	= ताबी ताबी.
मागें	= आतो.	कितीएक	= काझु काझु.
मागुन	= आतोकारा.	असें, ह्या प्रमाणें	=सो; सायोनी.
वरती	= उएनी.	अत्यंत	= अमारी.
खालीं	= स्तानी.	मात्र	= बाक्कारी.
थोडें	= चोत्तो.	जरूर	= कीतो.

पुरतें	=	ज्युबन.
फार	=	मोतो.
ज़रा	=	स्कोशी.
फार	=	थकसां; थाईसो.
अजून नाहीं	=	मादा.
हो	=	हे.
नाहीं	=	ईये.
उलट	=	काएत्ते.
गुपचूप	=	दामात्ते.
रोज रोज	=	निचीनिची.
रंगरंगीन	=	ईरो ईरो.
धमधम	=	पॉन पॉन.
टपक टपक	=	पारा पारा.
पण	=	शकाशी नागारा केरेदेमो.
पहा	=	मा.

खाण्यापिण्याचे पदार्थ=सोकु मोत्सू.

भोजन	=	ताबेमोनो.
तांदूळ	=	कोमे.
भात	=	गोझेन; मेशी.
पाव चपाती	=	पान.
भाजलेला पाव	=	याकीपान.
केक	=	कवाशी.
बिसकूट	=	बिसूकी.
लोणी	=	बाता.
पीठ	=	को; कोना.
गहूं	=	कोमुगी.
गव्हांचें पीठ	=	उदोनको.
तांदळाचें पीठ	=	कोमेनो को.
बीफ	=	गीयु निकु.
रोस्टबीफ	=	याईता गीयुनीकु.
चिझ (चक्कादहीं)	=	चिझु.
शेव	=	उदोन.
मासळी	=	साकाना.
बीफस्टिक	=	बिफुतेकी.
कोंबडी	=	तोरी.

अंडें	= तामागो.	साखर	= सातो.
तेल, तूप	= अबुरा.	चहा	= ओचा.

शाकभाजी=यासाई.

गाजर	= निनजीन.	विलायती वांगें	=आकानासु.
काबेज	=क्याबेजी; बोतनना.	वांगें	= नासु.
कांकडी	= कयुरी.	सलगम	= काबु.
बटाटे	= ईमो.	वाटाणे	= एनदोमामे.
रताळें	= सत्सुमा ईमो.	डाळ	= मामे.
दूधभोपळा	=हियोतान;फुकुबी.	सालीद	= चीसा.
भोपळा	= काबोचा.	मुळा	= दाईकोन.

फळफळादी=फुदामोनो.

सफरचंद	= रींगो.	संत्रें	=नानकीन मीकान.
एप्रीकोट	= आनझू.	पीच	= मोमो.
चेरी	= साकु रामबो.	पेरू	= नाशी.
चेस्टनट	= कुरी.	चिबुड	= माकुवायुरी.
डाळिंब	= झाकुरो.	कलिंगड	= सियुकवा.
द्राक्ष	– बुदो.	केळीं	= बनाना.
नारिंग	= मीकान.	अंजिर	= ईचीजीकु.

स्ट्राबेरी = ईचीगो.		बदाम = बोतानकयो.	
संतुरे = कुवा; कोझू.		खिसमिस = होसीबुदो.	
लिंबू = युझू.		अक्रोड = कुरूमी.	
नारळ = याशी.			

मसाले=याकुमी.

लोणचें = त्सुकेमोनो.	आलें = शोगा.
मीठ = शीओ.	दालचिनी = निककेई.
मोहरी, राई = काराशी.	लवंग = चोजी.
मिरीं = तोगाराशी.	सॉस = सोसु.
लसूण = नीननीकु.	सिरका = सु.
कांदे = नेगी.	

पिणें=नोमिमोनो.

पाणी = मीझू.	चहा = ओचा.
पिण्याचें पाणी= नोमीमीझू.	काफी = कोही.
(पिण्याचें) गरम पाणी = ओसायु.	दूध = चिची.
गरम पाणी = ओयु.	लेमोनेड = रामुने.
बर्फ पाणी = कोरीमीझू.	हीरानो वाटर= हीरानोसुई.
	सोडावाटर = सोडासुई.

जपानी दारू = साके.	ब्र्यांडी = बूरान्दी.
वाईन = बुदोशु.	न्याहारी = आसा मेशी.
शेमपेन = शामपेन.	दुपारचें भोजन= हीरू मेशी.
बीर = बीरू.	रात्रीचें भोजन= बान मेशी.
व्हिस्की = वुसुकी.	फलाहार = शोकु मोत्सु.

आफिसमध्यें उपयोगांत येणाऱ्या वस्तू.

आफिस = मिसे.	वर्तमानपत्र = शीमबुन.
सरकारी कचेरी=याकुशो.	खळ = नोरी.
टपाल आफिस =युबीनकयोकु.	"पेपरवेट" = केसान.
तार ,, =देनशीनक्योकु.	जपानी कलम= फुदे.
कस्टम ,, =झेईकवान.	पेनहोल्डर = पेनत्ताते.
पोलीस ,, = केईसात्सुसो.	जपानी शाई = ईनकी.
कागद = कामी.	पेनसिल = एमपित्सु.
पुस्तक = होन.	दौत = ईन कीत्सुबो.
टिपणवही = तेचो.	डेस्क = त्सुकुई.
असल(कागद) = शीतागाकी.	ब्लाटिंगपेपर = सुईतोरी गामी.
नकल = युत्सुशी.	चाकू =को-गाताना.
चिठीपत्र = ते गामी.	रूळ = जोगी.
कवर = जोबु कुरो.	सिल = ईन.
रबर = जीकेशी.	लाख = फुजी-रो.

मनिआरडर =युबिन कावासे.	पोस्टकार्ड = युबिनहागाकी.
पोस्ट टिकीट =युबिन कीती.	रेजिस्टर कागद=काकीतोमे.

व्यापारी=शोकु-ग्यो.

मराठीमध्यें वणिकांच्या नांवापुढें, ह्मणजे ज्या ज्या पदार्थांचा ते धंदा करीत असतात त्याच्या सेवटीं "वाला" शब्द लावण्यांत येत असतो. उदाहरणार्थ—पुस्तकवाला, घड्याळवाला, टपालवाला; तसें जपानी भाषेमध्यें "या" प्रत्यय लावण्यांत येत असतो. जसें:—होन—होनया; पान—पानया.

मराठी.	जपानी.
व्यापारी	= आकिनदो; शोनीन.
दलाल	=साईतोरी; नाकागाई.
शेरदलाल	= सोओबाशी.
हिशेबी	= कानजो; काता.
बुककीपर	= चोमन; काता.
शराफ	= गीकाया.
मॅनेजर	= शीहाही नीन.
मदतनीस	= तेत्सुदाई; नीन.
क्लार्क (कारकुन)	= बानतो.
प्रोफेसर	= गाकुशी.
शिक्षक	= सेनसेई.
शिष्य	= शोसेई.
ग्रंथकार	= चोजुतसुशा.
अधिपति	= शीमबुन किशा.
रिपोर्टर	= तामपोशा.
पुस्तकविक्या	=होनया.
पुस्तकें बांधणार	=सेई होनया.
प्रिन्टर	= क्वापांया.
कवि	= युतोयोमी.
कायदाशास्त्री	=दाईगननीन; होरितसुका.

इंनजीनियर = किकवानंशी.
पावविक्या = पानया.
हलवई = कवाशिया.
मासळीविक्या = साकानाया.
फरनिचर विकणार=दोगुया.
गांधी = कामबुत्सुया.
जव्हेरी = काझारी–मोनोया.
"लेकर" विकणार = नुशीया.
रेशमी कापडाचा व्यापारी=गों-
फुकुया.
मनीचेंजर = रयोगायया.
सावकार = कानेकाशी.
छबी पाडणार=शाशीनशी.
छबी विकणार= शाशीनया.
कागदी = कामीया.
कुणबी = हयाकुशो.
क्यापटन = सेनचो.
खलाशी = सुईफु.
खारवा = सेनदो.
अमलदार = याकु नीन.
पलटणचा शिपाई=हेई सोत्सु.

पोलिसचा शिपाई=जुनसा.
टपालचा शिपाई=युबीनहाईता-
त्सुनीन; हीकयाकु.
दुभाष्या = त्सुबेन.
स्टेशनमास्तर=इकीचो.
इन्स्पेक्टर = मेकीकी.
डाक्टर = ईशा.
सर्जन = गेकवा ईशा.
केमिस्ट = कवागाकुशा.
औषधें विकणार= कुसुरिया.
दंतवैद्य = हा इशा.
नेत्रवैद्य = मे ईशा.
चित्रकार = ईकाकी.
लोखंडाचा व्यापारी =कानामो-
नोया.
दारूचा व्यापारी=साकेया.
चहाचा ,, = चाया.
कामदार = शोकुनिन.
पालखी(खुरसी)उचलणार =
कागो काकी.
गाणारी = गेईशा.

घड्याळी = तोकेईया.
सुतार = दाईकु.
कोतरणार = होरीमोनोशी.
लोहार = काजिया.
शिंपी = सीतातेया.
कशिदा भरणार = नुईहाकुया.
चाकर = मेशीत्सुकाई; कोझुकाई.
चांभार = कुत्सुया.
रंगारी = सीमेमोनोया.
परीट = सेनताकुया.
हजाम = कामीकुई.
खाटिक = उशिया; उशी कोरोशि.

नट (नाटककार पुरुष) = याकुशा.
नटी (,, ,, स्त्री) = ओनायाकुशा.
दासी = जोचु, अमा.
आचारी = रियोरी निन.
हेलकरी = निनसोकु.
कचरापटी = गोमीसाराई.
भंगी = कोहिया.
भिकारी = कोजीकि.
जादूचा खेळ करणार = तेझुमातसुकाई.
ज्योतिषी = उरानाईशा.
नाळी = युएकिया.
शेट = ताईसो, दाना.

व्यापार=शोबाई.

आरडर = चुमो.
सतकी = त्सुभीनिनो मोकुरोकु; ओकुरिजो.

हुंडी = खवाशे तेगाता.
बिल आफ् लेडिंग = ओकुरी जो.
विमा = होकेन.

विमा कंपनी =होकेन कयसा.
विम्याची पालिसी=युकयाई जो.
पोंहोचचिठ्ठी = उकेतोरी.
कोठार = कुरा.
कोठारचिठ्ठी =कुराशीकी.
हिसाब = खानजो.
आकार =खानजो गाकी.
हिशोब बेरीज = खानजो दाका.
विक्री आंकडा = नि तेगाता.
स्टांप(रिसीटचा)= ईनशी.
स्टांप कागद = काईशी.
करार(एग्रिमेंट) = याकसोकु.
बँक = गीनको.
चेक = ते गाता.
तोल = उन चिन.
शिपमेंट =त्सुमि दाशी.
दस्तऐवज = याकुजो.
जकात; कर = झेई.
कराचा दर = झेई सोकु.
आयात = युनयु.
निकास जकात= युसुत्सु झेई.
भागीदारी = शोशाक; नाकामा; कुमी.
भागीदार = कुमि आई; नाकामा; आईकाता.
खातेंवही = चोमेन.
रोजमेळ = दे ईरिचो.
वर्तर = मोदोरी.
भाव = वारिआई.
पुरांत = झेनकीन.
व्याज = रिसोकु.
चक्रवाढव्याज = जुरी.
टक्के = बु; बिकी.
नफा = मोके; तोकु.
खोट = सोन; सोनशित्सु.
बाजारभावाची टीप = नेदान झुके.
मालाच्या किमतीची टीप= नेदान गाकी.
नाणें = काने; किन.

रोकडनाणें = गेन किन.
सोन्याचें नाणें = किनका.
चांदी, नाणें = गिनका.
तांबें नाणें = दोका.
सिक्के = त्सूयो किन.
चलनी नोट = सात्सू.
आयात करणार = युनयुसो.
आयात जकात = युनयुझेई.
निकास = युसुत्सु.
निकास करणार = युसुत्सु सो.
विक्री भाव = उरीने.
किरकोळ विक्री = को उरी.
हकबंद विक्री = ओरोशी.
विकणार = उरीते.
हकबंद विकणार = तोनया.
खरिदी = काउ कोतो.
आफीस; दुकान = मिसे.
कामकाज; वहिवाट = तोरीहिकी.
बोली; करार = निचीगेन.
व्यवस्था = योई.
पुरांतमधलामाल = शिनामोनो.
गिऱ्हाईक = तोकुई, ओ क्याकु.
वखार = कुरा.
हलका = कातो.
उंच = जोतो.
मारजिन नाणें = हातामा किन दाका.
खरिदी नाणें = दाईकिन.
दिलेलें नाणें = साकिंगानें.
बयाणा = तेकिन. शोकोकिन.
हिशोबपोटीं दिलेलें नाणें = उचिकिन.
नगदी = शोकिन.
प्रामिसरीनोट = याकसोकु तेगाता.
तिजोरी = खानेबाको.
विक्री = उरी.
बारदान = फुता.
वजन = मेकाता.
वजनबेरीज = फुताई गोमी.
नक्की वजन = फुताई नासी.

[library stamp]

सही करणें=काकिहान; चोईन.
जामिनगिरी = तेईतो.
गहाण परत सोडविणें=काई-मोदोशी.
नमुने = मिहोन.
खुमास = शिना; हादा.
साधें = मुझी.
पटा = सुझी.
तऱ्हा = मोयो.
घात =खाताची; खाता.
चाकर = मेसी त्सुकाई.
पगार = कयुकिन.
मासिक पगार=गेकक्यु.
पगाराचा दिवस=हाराई बी.
पगार देणार= हाराई काता.
पगार करणें= हाराई.
रोजमुरा देणें= हिगाके.
नाणें महिन्यानें पगार करणें तें = चुकिगाके.
भाडें = तानाचिन; कारिचिन.
भाडें रिक्षाचें (गाडीचें)= कुरूमाचिन.
हेलाचे पैसे = निनसोकुचिन.
परवाना = मेनकयो;काबु.
दावा = शोक्यु; मोतो मेरू कोतो.
शेर =काबु;काबुशिकी.
शेरहोल्डर (भागीदार)=काबुनुशी.
शेरदलाल = सोबाशी.
सट्टा = यामा.
दिपवाळी = हासाननिन.
खबरबात = मेझुराशी.
मत = कांगाई.
लढाई = शिन; ईकुसा.
दुष्काळ = किकिन.
पटकी =पेस्ट;काकु शिब्यो.
खरीदी करणार=काई ते.
बांधा =कासा; ओकिसा.

सरसामान=दोगु.

मेज = दाई.
खुर्ची = ईसू.
कोच = निईसु.
आर्मचेअर =हीजीकाके ईसु.
पलंग = नेदाई.
बिछाना = नेदोको.
शयनवस्त्र = फुतोन.
गदेला = माकुरा.
मच्छरदाणी = काया.
चादर = नेदोकोनो;
शीकीमोनो.
ब्लांकेट (घाबळी)=केत्तो.
गादी = झाबुतोन.
खिडकीचे पडदे=मादोकाके.
कपाट = तानसु.
खण = हिकीदाशी.
पेटी = हाको.
दंतमंजन = हा मीगाकी.
सुई = हारी.
दोरा = ईतो.
कातर = हासामी.
सुरी (जेवण्याची)=होचो;
नाईफु.
नॅपकीन = तेफुकी.
हात धुण्याचें भांडें=ते; आराई.
तोंड धुण्याचें भांडें=कावो
आराई.
कुलूप = जो.
चावी = कागी.
आरसी = कागामी.
गालिचा = दानचु.
चटाई = तातामी; गोझा.
स्नानाचें गंगाळ=फुरो.
साबू = शाबोन.
लॅम्प (दिवा)= रामपु.
विजेचा दिवा= देनकीतो.
फाणस (कागदाचा)=चोचीन.
मेणबत्ती = रोसोकु.

मेणबत्तीचा दिवा=	शोकुदाई.	डीकांडर	= साकादोकुरी.
आगकाडी	= माची.	टंबलर	= मीझुनोमी.
बाटली	= बीन.	प्याले	=कापपु; चावान.
बूच काढण्याचा स्क्रू=कोरो-पुनुकी.		बशी	= सारा.
		चमचा	= साजी.
		कांटा	= नीकु; साशी.

कापड=किमानो.

टोपी	= बोशी.	गाइटर्स	= क्याहान.
कालर	= कारा.	हातमोजे	= तेबुकुरो.
नेकटाय	= नेकीटाई.	पायमोजे	= कुत्सु शीता.
चोळी	= मुने आते.	रुमाल	= हानकेची.
पॅन्टलून	= झुबोन.	फीत	= रेईसु.
ड्रॉअर	= शीता झुबोन.	छत्री	= कासा.
शर्ट	= शातसु.	घड्याळ	= तोके.
अस्तन्यांची बाही=सोदे.		फणी	= कुशी.
वेस्टकोट	= चोकी.	ब्रश	= हाके; बुराशी.
ओवरकोट	= ओबाकोटो.	ब्रेसिस	= झुबोन त्सुरी.
कमरबंद	= ओबी.	बाहीचें बटन=	सोदे बोतन.

टुवाल = तेनुगुई.
निजतेवेळीं नेसण्याचें वस्त्र= नेमाकी.
सबंध बूट = नागा गुत्सु.
शू = हान गुत्सु.
स्लीपर = उवागुत्सु.
बुटाची दोरी= कुत्सुहीमो.
बुटाचें पॉलिस= कुत्सु झुमी.
हॉर्नशु = कुत्सु हेरा.
रिबन = कीनु हीमो.
बटन = बोतन.

आंगठी = युबिवा.
ब्रेसलेट = उदेवा.
ईअररिंग = मिमीवा.
लॉकेट = शाशीन ईरे.
नेकलेस = कुबी काझारी.
आंगठी = युबि नुकी.
पंखा = उचीवा.
पंखा (बंद करण्याचा)=सेनसु.
कानकोरणें = मीमीकाकी.
दांतकोरणें = कोयोजी.
कोट = उवागी.

शरीर=कारादा.

चेहेरा = काओ.
डोकें = अतामा.
केस = के.
मेंदु = नोझुई.
कपाळ = हिताई.
भिंवया = मायुगे.
डोळे = मे.

नेत्रबुबुल = मेनोतामा.
नेत्रांची बाहुली= हितोमी.
नेत्राचें पातें = माबुता.
पापणी = मात्सुगे.
नाक = हाना.
नाकपुड्या =होनानो आना.
तोंड = कुची.

ओंठ	= कुची बींरू.
गाल	= होप पेटा.
दाढी	= हिगे.
कल्ले	= होहिगे.
कान	= मीमी.
दांत	= हा.
दांतांच्या हिरड्या	= हागुकी.
जीभ	= शिता.
टाळू	= उवा आंगो.
चावण्या	= आगो.
गर्दन-मान	= कुबी.
गळा	= नोदो.
छाती	= मुने.
स्तन	= चीची.
आंतडें	= चो.
पोट	= हारा.
पक्वाशय	= ईनोफु.
बरगडी	= अबाराबोने.
कटी	= दो.
पाठ	= सेनाका.
हृदय	= शीननोझो.
काळीज	= किमो.
खांदे	= काता.
हस्त (खांद्यापासून बोटापर्यंत)	= उदे.
हस्त	= ते.
हातपंजा	= तेनो हीरा.
पंजा	= तेकुबी.
बोटें	= युबी.
तर्जनी	= को युकी.
आंगठा	= ओया युबी.
आंगठ्याजवळील बोट	= हीतो साशी युबी.
मध्यकरांगळी	= नाका युबी.
चौथी करांगळी	= कुसुरी युबी.
नख	= त्सुपे.
पूठ	= कोबुशी.
जांघ	= मोमो.
पाय	= आशी.
नळा	= मुकोझुने.
मणगटाची खीळ	= आशीकुबी.
पायांचीं बोटें	= आशीनो युबी.

पायांची पोटरी	= त्सुचीफुमाझु.	अस्थि	= होने.
पायांचा तळवा	=आशीनोउरा.	चर्बी	= अबुरा.
टांच	= काकातो.	नस	= सुजी.
गुढगा	= हीझा.	नाडी	= मयाकु.
चर्म	= कावा.	सांधे	= कुशी.
मांस	= नीकु.	तीळ	= हाकुरो.
रक्त	= ची.	अंत:करण	= कोकोरो.

इमारत=ईये; उची.

पाया	= दोदाई.	दार	= तो.
भिंत	= काबे.	खिडकी	= मादो.
स्तंभ	= हाशीरा.	न्हाणी	= युदोनो.
आंगण	= एनगावा.	तक्तपोशी	= तेनजो.
उंबरा	= शीकिई.	जमीन	= युका.
खोली	= हेया.	कोठार	= कुरा.
निजण्याची खोली	=नेमा.	जिना	= हाशीगो.
ड्राइंगरूम	= कयाकुमां.	पायरी	= दान.
भोजनखोली	=शोकुजी बेया.	मजला	= काई.
बसण्याची खोली	= ईमा.	दुसरा मजला	= नीं काई.
द्वार	= मोन.	तिसरा मजला	= सानगाई.

खोली = शीता.	तबेला = उमाया.
पाकशाळा = दाईदोकोरो.	विहीर = ईदो.
कठडा = ते सूरी.	वाडी = नीवा.
छपर = याने.	शौचकूप = चोझुब्रा.

आप्तसंबंधी=शीनरूई.

आई = हाहा; ओ-क्कासान.	बाळक = अकामबो; कोदोमो.
बाप = ओतोतसान; चीची.	पुत्र = मुसुको; को.
आजी = ओबाआसन.	पुत्री = मुसुमी.
आजा = ओजीईसान.	सावत्र बाप = मामा—चीची.
भाऊ = कयोदाई.	सावत्र आई = मामा—हाहा.
मोठा भाऊ = आनि सान.	सावत्र मुलगा = मामाकको.
लहान भाऊ = ओतोतोसान.	विधवा = यामोमे; गोके.
मोठी बहीण = आनेसान.	विधुर = यामोमे.
लहान बहीण = ईमोतोसान.	पौत्र = मागो.
पति = तेईशु; दाना.	पौत्री = मागो—जो.
पत्नी = कामिसान; कानाई.	मित्र = तोमोदाची.

प्राणी आणि पक्षी=केदामोनो तो तोरी.

कुत्रा	= ईनु.	बकरा	= यागी.
घोडा	= उमा.	मेंढा	= कोहीत्सुजी.
हत्ती	= झो.	उंदीर	= नेझुमी.
वाघ	= तोरा.	कोंबडा	= ओनदोरी.
गाय	= मेउशी.	पोपट	= ओमु.
बैल	= ओउशी.	बदक	= आहीरू.
मांजर	= नेको.	मोर	= कुजाकु.
गाढव	= रोबा.	घुबड	= फुकूरो.
उंट	= राकुदा.	लांडगा	= ओकामी.
सिंह	= शीशी.	वानर	= सारू.
हैस	= सूईग्यू.	सांबर	= शीका.
वांसरू	= कोउशी.	बोकड	= हित्सुजी.
अस्वल	= कुमा.	ससा	= उसागी.
कोल्हा	= कित्सुने.	कांगारू	=फुकुरो नेझुमी.
डुक्कर	= बुता.	कोंबडी	= मेनदोरी.
कावळा	= कारासु.	कोंबडा	= ओनदोरी.
कबूतर	= हातो.	चिमणी	= सुझुमी.

प्रवास=ताबी.

उतारू = जोकयाकु.
केबिन = फुनिनो हया.
वेळापत्रक =जिकान–हयों.
टिकिट = किपपु.
टिकिट (रिटर्न) = ओफुकु–किपपु.
टिकिटऑफिस = किपपुनो उरिबा.
ट्रेन = रेसशा.
द्वार (गाडीचा) = ईरिकुची.
देखावा(सिनरी)= केशीकी.
नकाशा = चिझु.
आगमन = तो चाकु.
पासपोर्ट = रियोकोमेन-जो.
पोर्टमेन्टो = काबान.
पेटी = हाको.
टपालाची आगबोट=युबिनसेंन.
गार्ड = बाननिन.
दुसरा वर्ग = चुत्तो.
पहिला वर्ग = जोतो.
तिसरा वर्ग = कातो.
रवानगी = सुतात्सु.
रिक्षा (वाहन) = कुरूमा.
रेल्वे = तेत्सुहो.
रेल्वेस्टेशन = तेइशाबा. स्टेशन.
वेटिंगरूम =माची आईजो,
सरसामान = निमोत्सू.
होडी = हाशीके, सामपान.
पाकिट = फुकूरो.
बंडल(गांठोडी)= त्सुसुमी.
भाडें = चीन.
प्रवासाचा सोबती=मीची–झुरे.

व्यथा, रोग=यामाई.

दुखणें, दुःख	= ईतामी.	पटकी	= कोरेरा.
मस्तकशूळ	= झुटसु	ताप	= नेत्सु.
दांत दुखणें	= हाईतामी.	मरकी	= याकुब्यो.
पोट दुखणें	= हारा ईतामी.	खोकला	= सेकी.
अंधावस्था	= मेकुरा.	वायु	= रीयोमाचीसु.
मोतीं (डोळ्यांतील)	= सोकोहीं.	सूज येणें	= हारेमोनो.
घेरी येणें	= मेमाई.	शितला	= होसो.
बहिरेपण	= त्सुमबो.	गोंवर	= हाशीका.
सरदी	= काझे.	भ्रम	= किचिगाई.
पडसें	= सामुके.	समुद्र लागणें	= फुना योई.
हगवण	= हारा कुदारी.	घाव	= कीझु, केगा.

कीटक आणि मच्छर=मुशी तो साकाना.

मुंगी	= आरी.	टोळ	= ईनागो.
माशी	= हेई.	बेडूक	= काएरू.
पतंग	= चो.	कोलबी	= ईबी.
कानकुचुरा	= मुकादे.	बोई	= बोरा; ईना.
सुकी मासळी	= सुरूमी.	जिंगें	= ईबी.

खेंकड	= कोईबी.	मच्छर	= का.
पिसूं	= नोमी.	सांप	= हेबी.
रामस	= शाके.	डांस	= ब्युयु.
जिभती	= हीरामे.	कालुमासळी	= काकी.
झुरळ	= अबूरा मुशी.	भ्रमरकीट	= हाची.
मधमासी	= मित्सु, बाची.	ढेंकूण	= नानकिनमुशी.

फुलें=हाना.

दाउडी	= ओकिकु.	फ्लावरपाट	= हाना ईके.
गुलछबू	= गेक काको.	सफेद गुलाब	= याशोबी, दोबी.
दालिया	= तेनजीकु-बोतन.	फुलकळी	= त्सुबोमी.
		फुलांची छबकडी	= हाना कागो.
गुलाब	= बारानो हाना.	फुलांची कुंडी	= युएकीबाची.

गांव=माची.

येलचीखातें	= कोशीकवान.	तांदुळांचे व्यापाऱ्यांना	= बेईशोग्वाईशो.
एक्सचेंजहॉल (व्यापाऱ्यांना एकत्र होण्याची जागा.)	= तोरी हीकीजो.	"शेर, नोटांच्या"	= काबुशीकी तोरी हिकीजो.

आमनिबस = नोरीआईबीसा.
थडगें = हाका.
क्लब = कुराबु.
कस्टमहाउस= झेईकवान.
कारखाने = सेईझोशो.
किल्ला = शिरो.
विहीर = ईदो.
'कोनसल'कचेरी=ऱ्योजीकवान
कोर्ट = साईं बानशो.
पाठशाळा(कॉलेज)दाईगककोे.
गल्ली = योकोचो.
कोठार = कुरा.
घर = ईचे;उयी.
टाउनहाल =माची—ग्वाईशो.
टंकशाळा = झोहे ईकयोकु.
धक्का = हातोबा.
तलाव = ईके.
तुरुंग = रोया.
तारआफीस =देनशीन क्योकु.
ट्रॅमगाडी = तेत्सुदो बशा.
तोफखाने = ब्युकी—गुरा.

मंदिर (बौद्धाचें)=तेरा.
दीपगृह = तोमयो दाई.
दुकान = मीसे.
मंदिर (खिस्ती)=कयो कवाईनो ईये.
पॅगोडा = तो.
पाठशाळा = चुगकको.
पाण्याचा नळ= सुईदो.
राजधानीचें शहर=मीयाको.
पार्लमेंट हाउस = कोकवाई; गीजीदो.
पूल = हाशी.
पोस्टआफीस=युबीन कयोकु.
पोलीसचौकी= कई सात्सुसो.
प्रदर्शन =हाकुरान कवाई.
फरसबंदी = शिकि ईशी.
फवारा = ईझुमी.
बाजार = ईची.
छावणी = हेईशा.
बगीचा = कोएन.
बिलियर्ड सॅलून=तामात्सु किबा.

बँक = गीनको.
बोर्डिंगहाउस= गेशुकुया.
खाणावळ = रीयोरीया.
मनोरा = तो.
महाल = गोतन.
स्मारकस्तंभ = किनेनही.
विश्वविद्यालय= दाई गकको.
मार्ग = माची.
वेधशाळा = तेममोनदाई.
वाडा = निवा.
बावटा काठी= हाताझाओ.
संग्रहस्थान =हाकुबुत्सुकवान.
स्नानगृह = युया.
हवेली = याकाता.
ईस्पिताल = ब्योईन.
हॉटेल = यादोया.
नाटकगृह = शीबाई.

व्यवहारसंबंधी.

एक टका = ईची बु.
दोन टके = नी बु.
तीन टके = सान बु.
चार टके = शी बु.
दहा टके = ईचीं वारी.
पंधरा टके= ईचीवारी गोबु.
वीस टके = निवारी.
सवाबावीस टके=निवारी, निबु, निरीन, गोमो.
साडेपंचवीस टके=निवारी, गोबु, गोरीन.
पाव = शी बुननो ईची.
आर्धा = हाम बुन.
पाऊण = शि बुननो सान.

एकपंचमांश=गो बुननो ईची.	बेरीज = योसेझान.
दोन तृतीयांश=शान बुननो नी.	वजाबाकी = हिकिझान.
पांच अष्टमांश=हाची, बुननो गो.	गुणाकार = काकेझान.
	भागाकार = वारीझान.

व्यवहारोपयोगी शब्द.

बाजार = सोबा.	बाजार मजबूत=जोबू.
,, अनियमित =किमारिनो नाई.	,, स्तब्ध = ताशीकाना.
,, चढता =अगारी मास.	,, सुधरता =योकुनारू.
,, मंद = शीझुकी; ओदायका.	,, नांवाचा =नावा कारिनो; नानोमिनो.
,, उत्तेजित =सावागी मास.	बनविणार = सेईझोनिन.
,, स्थिर = ताशीकाना.	माल = निमोच.
,, तेज = खापात्स.	रकम = काजो; कादो.
,, खचणें =शीओरे मासु.	खप = मोतोमे.
,, निर्बल = योवाई.	पडत = मोतोने.
,, सुस्त = निबुई.	चौकशी = तानसाकु.
,, फेरफाररहित=कावारानु.	नक्की करून ठरवलेली किंमत =गिरी गिरी.

भाव = नेदान; ने.
मागणी = आगेरू मोनो.
विक्री = उरी.
विक्रीचे करार= सेरी उरीनो किसोकु.
सरासरी भाव =हेईकीन.
सट्टयाची खरेदी=काकेरोकु.
स्वस्त = यासुई.
मह[illegible]ोलाचा = थाकीई.
अ[illegible] = फुबन.
माल उतरता =गेहीन; सिना मोनो; वारूई.
,, कचऱ्याचा=कासु; कुझुनो.
,, किडीचा = मुशीकुई.
,, वाईट = वारूई.
,, हीन = फुसोकु.
,, मध्यम = चु; चुदोरी.
,, माफकसर = चुगुराईनो.
,, रद्दी = कोतोवातेनो.
,, दमट = शीमेरूनो; नुरेरूनो.

आकारणी = चुमोरी; चुमोरी गाकी.
अनुभव = नासितेसुरू कोटो; केईकिन; रेमबो.
समयोचित =चुईदे; कोबीन.
नमुना = मिहोन.
व्यापाराची भानगड=योदान.
अभिप्राय = रियोकेन; कोकोरो; ओमोई; कांगाई.
आडत =तोरी आत्सुकाईजो.
उपज = दाई; री.
उमेद = नोझोमी.
विनंती =नेगाई; तानोमी.
न्यूनीकरण = मोदोरी.
कारखानदार= सेईझोनीन.
खर्च =न्युयो; ककारी; इरीयो.
अपेक्षा =नोझोमी; नेगाई.
जामिनगिरी = तेईतो.
जोखम =आयायुकिकोतो.
हकसाई = कोसेन.
बडीशेप = शो–यूईकयो.

आमनिबस = नोरीआईबीसा.
थडगें = हाका.
क्लब = कुराबु.
कस्टमहाउस= झेईकवान.
कारखाने = सेईझोशो.
किल्ला = शिरो.
विहीर = ईदो.
'कोनसल'कचेरी=ग्योजीकवान
कोर्ट = साईं बानशो.
पाठशाळा(कॉलेज)दाईगकको.
गल्ली = योकोचो.
कोठार = कुरा.
घर = ईचे;उयी.
टाउनहाल =माची-ग्वाईशो.
टंकशाळा = झोहे ईकयोकु.
धक्का = हातोबा.
तलाव = ईके.
तुरुंग = रोया.
तारआफीस =देनशीन क्योकु.
ट्रॅमगाडी = तेत्सुदो बशा.
तोफखाने = ब्युकी-गुरा.

मंदिर (बौद्धाचें)=तेरा.
दीपगृह = तोमयो दाई.
दुकान = मीसे.
मंदिर (खिस्ती)=कयो कवाईनो ईये.
पॅगोडा = तो.
पाठशाळा = चुगकको.
पाण्याचा नळ= सुईदो.
राजधानीचें शहर=मीयाको.
पार्लमेंट हाउस = कोकवाई; गीजीदो.
पूल = हाशी.
पोस्टआफीस=युबीन कयोकु.
पोलीसचौकी= कई सात्सुसो.
प्रदर्शन =हाकुरान कवाई.
फरसबंदी = शिकि ईशी.
फवारा = ईझुमी.
बाजार = ईची.
छावणी = हेईशा.
बगीचा = कोएन.
बिलियर्ड सॅलून=तामात्सु किबा.

बँक = गीनको.
बोर्डिंगहाउस= गेशुकुया.
खाणावळ = रीयोरीया.
मनोरा = तो.
महाल = गोतन.
स्मारकस्तंभ = किनेनही.
विश्वविद्यालय= दाई गककोे.
मार्ग = माची.
वेधशाळा = तेममोनदाई.
वाडा = निवा.
बावटा काठी= हाताझाओ.
संग्रहस्थान =हाकुबुत्सुकवान.
स्नानगृह = युया.
हवेली = याकाता.
ईस्पिताल = ब्योईन.
हॉटेल = यादोया.
नाटकगृह = शीबाई.

व्यवहारसंबंधी.

एक टका = ईची बु.
दोन टके = नी बु.
तीन टके = सान बु.
चार टके = शी बु.
दहा टके = ईची वारी.
पंधरा टके= ईचीवारी गोबु.
वीस टके = निवारी.
सवाबावीस टके=निवारी, निबु, निरीन, गोमो.
साडेपंचवीस टके=निवारी, गोबु, गोरीन.
पाव = शी बुननो ईची.
आर्धा = हाम बुन.
पाऊण = शि बुननो सान.

एकपंचमांश=गो बुननो ईची.
दोन तृतीयांश=शान बुननो नी.
पांच अष्टमांश=हाची, बुननो गो.
बेरीज = योसेझान.
वजाबाकी = हिकिझान.
गुणाकार = काकेझान.
भागाकार = वारीझान.

व्यवहारोपयोगी शब्द.

बाजार = सोबा.
,, अनियमित =किमारिनो नाई.
,, चढता =अगारी मास.
,, मंद = शीझुकी; ओदायका.
,, उत्तेजित =सावागी मास.
,, स्थिर = ताशीकाना.
,, तेज = खापात्स.
,, खचणें =शीओरे मासु.
,, निर्बल = योवाई.
,, सुस्त = निबुई.
,, फेरफाररहित=कावारानु.
बाजार मजबूत=जोबू.
,, स्तब्ध = ताशीकाना.
,, सुधरता =योकुनारू.
,, नांवाचा =नाबा कारिनो; नानोमिनो.
बेनविणार = सेईझोनिन.
माल = निमोच.
रकम = काजो; कादो.
खप = मोतेमे.
पडत = मोतोने.
चौकशी = तानसाकु.
नक्की करून ठरवलेली किंमत =गिरी गिरी.

भाव = नेदान; ने.
मागणी = आगेरू मोनो.
विक्री = उरी.
विक्रीचे करार = सेरी उरीनो किसोकु.
सरासरी भाव = हेईकीन.
सट्टयाची खरेदी = काकेरोकु.
स्वस्त = यासुई.
मह[illegible] [illegible]लाचा = थाकीई.
अ[illegible] = फुबन.
माल उतरता = गेहीन; सिना मोनो; वारूई.
,, कचऱ्याचा = कासु; कुझुनो.
,, किडीचा = मुशीकुई.
,, वाईट = वारूई.
,, हीन = फुसोकु.
,, मध्यम = चु; चुदोरी.
,, माफकसर = चुगुराईनो.
,, रद्दी = कोतोवातेनो.
,, दमट = शीमेरूनो; नुरेरूनो.

आकारणी = चुमोरी; चुमोरी गाकी.
अनुभव = नासितेंसुरू कोटो; केईकिन; रेमबो.
समयोचित = चुईदे; कोबीन.
नमुना = मिहोन.
व्यापाराची भानगड = योदान.
अभिप्राय = रियोकेन; कोकोरो; ओमोई; कांगाई.
आडत = तोरी आत्सुकाईजो.
उपज = दाई; री.
उमेद = नोझोमी.
विनंती = नेगाई; तानोमी.
न्यूनीकरण = मोदोरी.
कारखानदार = सेईझोनीन.
खर्च = न्युयो; ककारी; इरीयो.
अपेक्षा = नोझोमी; नेगाई.
जामिनगिरी = तेईतो.
जोखम = आयायुकिकोतो.
हकसाई = कोसेन.
बडीशेप = शो–यूईकयो.

किराणा=याकु-शु.

वेलची = याकुची.
कोरफड = रोकवाई.
उडीद = बुनदो.
अचूक = आई गुसुरी.
ओंवा = बोफु.
अक्रोड = हिमेगुरूमी.
अफू =आहेन;आफुईरो.
अळशी = आमानीन.
अंबर = रियुझेनको.
तृणमणि = कोहाकु.
केशर = बेनी.
कोथिंबीर = ईवाकी; हानाईरी गुसा.
सितधातु (चाक)=गोफुन; हाकु बोकु.
खसखस =ओझोक कोकु.
साखर = शातो.
खारीक = नात्सुमे.
पेंड = अबुराकासु.

नीळ = आई.
गंधक = ईवो.
गांठोडी =कोरी; कारागो;च्यो.
चहा = ओचा.
अर्क = चिनकिझाई.
आलें =हाजिकामी;शोगा.
आरारूट = कुझु.
एरंड = हिमाशी.
एरंडेल = हिमाशीनो अबुरा.
कापूर (स्वच्छ केलेला)=हेन्नो.
कापुरचिनी = यामाईकाको शो माता व सोनो की.
कस्तुरी = जाको.
कुसुंबकरडी = बेनी नोहाना.
कडधान्य = मामे.
काथा = आसेनयाकु.
किरमीज = योको; कोचिनी ईरू; बेनिको.

चोपचिनी = दोफुरेई झोकु.
जव = बाकु.
जैपाळ = हाझु.
जायफळ = निकुझुफु.
जायपत्री = जिततेई.
ज्येष्टीमध =कानझो; झुबोतो.
टांकणखार =होशा.
गोणी =फुकुरो; तांवारा.
भांग = आसा.
गोंद = यानी; गोम.
गूळ (काकवी)=सातोमित्चु.
घोडावज = शोबु.
गहूं = कोमीगु; बाकु.
कबाबचिनी (सुगंधमरीच)=
हीहात्सु.
चकमक = गयोकुझुई.
चणे = मामे.
चाक = गोफुन.
तांदूळ = क्रोमे.
तील = गोमा.
तेल = अबुरा.
दालचिनी = केईसी.
तपकीर =कागी ताबाको.
द्राक्ष = बुदो.
धणे = कोयन दोरो.
नवसागर = दोशासेई.
नारळ = याशी.
पेपरमिन्टाचें तेल= हाकका यु.
फटकी = म्योबान.
बदाम = हादानक्यो.
कापूर = हेनो.
वादीआन = युईकयो.
बुंद = कोही.
भुईमुग =नानकीन मामे.
मिरची = तोगाराशी.
मद्य = मीगा.
मिरीं = तोसुराशी.
लोणी = बाता.
मायफळ = फुशी; गोबा-
ईशी.
मेण = रो.
मिठाई = कवासी.

मौतिक = शीनजु.
मोरचूत = तामपान.
मुरब्बा = जोरियाकु.
माणिक = आकादामा.
याकूत = निकुरो ईशी.
राई = काराशी.
रसकापूर = मोको.
राळ, डामर, तार= चान.
रेवाचिनी = दाईओ.
रेवाचिनीचा रस=शिओ, तोवो.
लवंग = चोजी.
लसूण = निननिकु.
इंद्रनीळ = होकिगयोकु.
ऊद = आनसोकुको.
बचनाग = उझु, तोरीकाबुतो.
वाटाणे = एजाहो.
कथिल = हानदा.
शंखजिरें = सेककेन सेकी.
सोमल = योसेकी, हिसेकी, हिसो.
शिलारस = चीरेकीसेई.
शेव = युदोन.
सरसी = नातानो.
ताग = कानाबिकिवो.
साखर = कोरिझातो.
साबूदाणे = सागोबेई.
शेंदूर = एनतान.
चंदन = ब्याकुदान.
सुरमा = आनतिमोने.
सेलेरी = हाकोबेरा.
सोराक्षार = बोशो.
सुपारी = बिनरोंजी.
हळद = युकोनसो, किओ.
हिंग = आगी.
हिंगूळ = शूशा, तान.
हिराकस = रोहा, रयोकुब्रान.
बोळ; गंधरस = मोत्सुयाकु.
हिरा = हिशी; कोनगोसेकी.

किरकोळ.

आरसपहाण = रोसेकी.
अकीक = मेनोसेकी.
कथिल = सुझु.
कथिलाचे पत्रे = ब्रिकी.
कोळसा = सेकतान.
कोळसा (जाळलेला)=सुमी.
पंचरस धातु (कांसें)=कारा-काने.
क्षार = शिओ.
चकमक = ही उची ईशी.
जस्त =आएन; तोतान; ब्याकुरो.
तांबें =दो, आकागाने.
प्रवाळ =सानगोजु; उमिमात्सु.
पारा = मिझुगाने.
प्लॅटिनम = हाक्किन.
पितळ = शिनचु.
पुष्पराग (पुष्कराज)=किनो तामा.

लोंकरीचें कापड=राशा; केनो ओरीमोनो.
रेशीम = किनु.
कच्चें रेशीम = किईतो.
रेशमाचा कचरा= कुझुईतो.
रेशमाचा व्यापारी=ईतो, आकीनदो.
रेशमाचे किडे=काईकु.
रेशमाप्रमाणें= किनु नोयोना.
कितान = हो मोमेन.
कॅलिको = कानाकिन; सारासा.
किनखाब = नीशीकी.
नवे कपडे = खानाकीन.
करप = चीरीमन.
गाज = मोजी.
छीट = सारासा.
छापलेलें कापड = खातात्सुकी मोमे.

पोलाद =हागाने हिउंची.	दमास्क =दोनसु मोनगोरो; आया.
कापूस = वाता; मोमेन.	केम्ब्रिक = कानाकीन.
सूत = ईतो; बोझेकीईतो.	पाज = हबूताई.
सुती कपडे = मेनपुकु.	फ्ल्यानल =फुरानेरू; रासेईता.
सुती कापड = मोमेन; फुतोमोनो.	काटनफ्ल्यानल= मोमपा.
सरक्या काढण्याचें यंत्र= किवाशा गुरी.	मखमल = बीरोदो.
लोंकर = के.	मखमल (सुती)=मेम बीरोदो.
लोंकरीचें केलेलें=केडे चुफुरू.	मसलीन =मोमेन; साराशी; कानरेइशा.
टरकी रेड (कुसुंबा)=हीगानाकीन.	लेदर क्लाथ = शागाई गावा.

उपयोगी शब्द व वाक्यें.

रामराम (सकाळीं) = ओ हायो. (Good morning).

रामराम(दोन प्रहरांनंतर) = कोन निचीवा (Good day).

रामराम (रात्रीं) = कोमबावा (Good evening).

रामराम (शयनवेळीं) = ओयासुमी नसाई.

रामराम (परत जातेवेळीं)=सयोनारा (Good bye).

देणें	= आगेरू; यारू; वातासु.
देतो	= आगेमास; यारीमास; वातासिमास.
देईल	=आगेमाशो;यारीमाशो; वातासिमाशो.
दया	= आगेते; याते; वातासीते.
अद्यापि आले नाहींत	= मादा दस.
शेट आले काय?	= दानासान किमास्ता का ?
आले आहेत	= क्रिमासता.
शेट आले आहेत काय?	= दानासान वा ओरि मासका ?
नाहीं, अद्यापि आले नाहींत	= मादा मायरीमासेन.
कागदपत्र पाठवाल का	= तेगामी यामीमाशो का ?
हो, पाठवूं	= यारीमाशो.
येणें	= कुरू.
येतो	= कुरू.
आला	= कीत्ता.
येईल	= कुरू.
आला आहे	= कित्ता.
पहा येत.आहे	= कुरेबा.
या	= को ई.
करणें	= सुरू.
करतो, करितो	= सुरू.
केलें	= शित्ता.

करील	= सूरु.
केलें आहे	= शीत्ता.
पहा केलें	= शीत्तारा; शीत्ताराब्रा.
करा	= शीरो.
यावें	= कुरु.
येत नाहीं	= कोनाकाता; कोनानदा.
येणार नाहीं	= कोनु; कोनाई.
आला नाहीं	= कोनाकाता; कीनान्दा.
येणार नाहीं	= कोनु; कोनाई.
जर नाहीं आले तर?	= कोनाकेरेबा; कोनेबा.
करणें	= सूरू.
करीत नाहीं	= सोनु; शिनाई.
केलें नाहीं	= शीनाकाता, शीनान्दा.
करणार नाहीं	= सेनु; सीनाई.
केलें नव्हतें	= शीनाकाता; से-नान्दा.
जर नाहीं केलें तर?	= शीनाकेरेब्रा; सेनाबा.
रडणें	= नाकु.
रडतो	= नाकिमासू.
रडला	= नाकी मासता.
रडेल	= नाकी मासो.
रड	= नाईते.

हसणें	=	वाराउ.
हसतो	=	वाराईमासु.
हसला	=	वाराईमासता.
हसेल	=	वाराई माशो.
हशा	=	वारोते.
मरण येणें	=	शीनेस.
बोलावणें	=	योबु.
निजणें	=	नेरु.
निजतो	=	नेमास.
निजला	=	नेमासता.
निजेल	=	नेमाशो.
निजा	=	नेते.
जागणें	=	सासेरु; ओकीरु.
जागतो	=	सामासु; ओकीमासु.
जागृत करणें	=	ओकोसु.
जागृत करितों	=	ओकोसीमास.
जागृत करा	=	ओकोसते.
हा कोण आहे ?	=	दारे दसका.
शेट घरांत आहेत का ?	=	दानासान वा ओ उचिका.
बाई ,, ,, ,, ?	=	ओकसान ,, ,, ,, .
हो, घरांत आहेत	=	हे, उचिनी, ओरीमास.

मी आलों आहें, शेटनां कळवा= वाताकुशीनो कीता
कोतो वा दानाये शीरास्ते ओकुरे.

हें माझ्या नांवाचें कार्ड आहे = कोरे वा वाताकुशीनो मेईशी दे
गोझाईमास.

येथें यावें = कोचीराये ओ तोरी नासाई.

जरा वसावें = चोतो ओ काके नासाई.

आंत बोलवा = ओ तोशी मोसे.

कोण आला ? = दोनोता गा मायरारे मासता का?

कोणी आले आहेत का ? = दोनाता का ओईदेनी नाते ओ-
रिमास का ?

कोणी भेटावयास आलें आहे = ओकयाकुसान गा मीयेमःसता.

तुह्मी जपानी भाषा बरोबर समजतां ? = आनाता वा योकु
निहोनगो गा ओ वकारिनी नारीमास.

गेल्याशिवाय चालणार नाहीं = ईकानाक ते वा नारीमासेन.

सर्वांना माझे रामराम कळवा = मिना साननी दोका योरोशीकु.

गेला म्हणून फार उत्तम झालें= ईत्तानो वा योकाता.

बाहेर गेलों होतों इतक्यांत कोणी आलें होतें का ? = रूसू
चुनि दोनाता मो ओई दे वा नाकात्ताका ?

तुह्मी गेल्यानंतर त्याच वेळी एक गृहस्थ भेटावयास आले होते.
=चोओदो देरू तोकोरोये ओकयाकु गा माईता.

उष्मा फार होतो = ओ आतसू गोझाईमास.

थंडी फार पडते = ओ सामु गोझाईमास.
पाऊस पडण्याचें चिन्ह दिसत आहे = आमे गा फुरीसोदा.
बर्फ पडत आहे = युकी गा फुरीमास.
ऋतू फार उत्तम आहे = योई ओ तेनकीदे गोझाई मास.
ऋतु फार वाईट आहे = वारूई ओतेन कीदे गोझाईमास.
असें आहे खरें = सायो दे गोझाईमास.
कृपा झाली (Thank you)= अरिगातो.
फार कृपा झाली = ओकिनी अरिगातो.
ठीक आहे = योरोशी; योरोंशी माशो.
असें नाहीं = सायो दे गोझाई मासन.
तुमच्या मदतीबद्दल मी फार आभारी आहें = ओकिन ओ सेवासामानी नारीमाशता.
तुमच्या श्रमाबद्दल आभारी आहें = गोकुरो सामा.
क्षमा करा, तुह्मांला हरकत करितों= ओ जामा ईताशिमाशता.
त्याची कांहीं चिंता नाहीं = चोत्तो मो कमाई मासन.
जरा ऐका = चोत्तो किईते कुदासाई.
कृपा करून इतकें करा = दोका ओनेगाई मोशिमास.
जरा जाऊन पाहून या = चोत्तो मिते किते कुदासाई.
जसी तुमची इच्छा = गोकात्ते शिदाई.
तुम्ही ह्मणतां तें बरोबर आहे=गो मोतोमो दे गोझाइमास.

ह्याला जपानीमधें काय बोलतात ? =कोरेवा निहोननो कोतोदे नानतो मोशिमासका ?

तुह्मी इंग्रेजी (फ्रेंच अथवा जरमन) भाषा बोलूं शकतां ?= एईगो (फुरान सुगो अथवा दोईत्सुगो) गा देकिमासका.

पाहिजे तसें करा = गो कात्तेनी नसाई.

कशासाठीं तुह्मी असें करतां ?=नाझे सोनना कोतो वो नसाईमाशका ?

तुह्मी बरोबर येणार नाहीं कां ?, = ईस्योनि ओईदे नसाईमासनका.

दूर आहे का? = तोकु गोझाई मासका?

विसरून आलों = वासुरेते मासता.

येथें पाहाण्यायोग्य काय काय आहे?=कोको दे मिरूमोनो वा नानदशका ?

"कस्टमहाउस" कोठें आहे? =झेईकवान वा दोको दसका.

जरा 'कस्टम हाउस'मधें ती पेटी घेऊन यावें=चोत्तो झेई-कवान मोदे सोनो हाको वो मोत्तेकोई.

जकात भरण्यालायक पेटीमधें कांहीं माल आहे काय= हा कोनो नाकानी नानिका झेईवो ओसामु बेकी मोनो गा गोझाईमासका ?

नाहीं. तसें कांहीं नाहीं = ईये, गोझाईमासन.

किल्ली मला द्या = कागीवो काशीते कुदासाई.
किल्ली कोठें आहे ? = कागीवो कोकोनी गोझाई मास.

टपाल–तार.

आज सकाळीं टपाल नाहीं आलें काय ? = केसा युबीन वा किमासन का ?
नाहीं, आलें नाहीं = हे, मायरिमासन.
मेलस्टीमर आली काय ?= युब्जिन सेन वा तोचाकु शिमास्ताका ?
टपाल आलें काय ? जाऊन पाहून या = युबिन गा हाईताका ईते मीते ओकुरे.
माझ्या नांवाचीं पत्रें आहेत काय ? = वाताकुशीनी आतेता तेगामी गागोझाईमासका.
एकही पत्र नाहीं आलें = तेंगामी वा हितोत्सु मो कोनाई.
हें पत्र टपालांत टाका = कोनो तेगामी वो युब्जिनदे दासतें ओकुरे.
ह्या कागदाचें जरा वजन करून पहा= कोनो तेगामिनो मे काता वो काकेते मिते कुदासाई.
ह्या कागदाला टपालखर्च किती पडेल ?= कोनो तेगामिनो युबिनझेई वा ईकुरा ककारी मासका ?

आतां उत्तर पाठवीन = आतो कारा आईसात्सु वो मोशीमाशो.

तार पाठविली काय? = देमपे वो यारीमाशोका ?

मुंबईहून तार आली आहे= बांबेकारा देमपो गा किमासता.

ही तार पाठवा = कोनो देमपो वो दासते कुदासाई.

माझ्या नांवाची तार आली आहे काय ? = वाताकुशीनी आतेता देमपोगा किमासताका ?

हें पत्र रजिस्टर करून पाठवा =कोनो तेगामी वो काकीतोमेनी शिते ओ कुरे.

ही रजिस्टर पत्राची 'रिसिट' आहे = कोरो वा काकीतोमीनो उकेतोरीदे गोझाईमास.

प्रकृतीविषयीं.

डोकें दुखतें = झुत्सु गा सुरू.

पडसें झालें आहे = काझे वो हिकिमासता.

कमरेमध्यें दुखत होतें = सेनाका गा ईतामीमास.

घसा दुखतो = नोदो गा ईतामिमास.

येथें दुखतें = कोको गा ईतामिमास.

वैद्याला दाखवाल तर उत्तम=ओईशासाननी मिते मेराउ गा योकारो.

कृपा करून वैद्याला बोलवा=दोझो, ओईशासान वो सागासते कुदासाई.

आतां येईल = जिकी किमाशो.
तुमची नाडी पाहण्यास इच्छितो=ओ म्याकु वो हाईकन.
आज तुह्मी कसे आहां?= गोब्योकी वा ईकागादे गोझाई मासका.
कृपा केली, आज शरीर बरें आहे= आरिगातो गोझाईमास कोकोरो योक नारी मासता.
हें तुमचें औषध आहे= कोरे वा कुसुरी दे गोझाईमास.
हें औषध दिवसांत तीन वेळां प्यावें=कोनो कुसूरि वा ईची निची सांनदो नोमुनोदस.

वेळाविषयीं वाक्यें.

किती वाजले ? = नानजी दूसका ?
दहा वाजले आहेत = जूजी दे गोझाईमास.
साडेचारांला = योजि हानदे.
दीड वाजतां सुरू होईल= ईचिजी हाननी हाजिमारिमाशो.
उद्यां ऋतु रमणीय असेल तर येईन=मियोनिची तेनकी गायरोशी केरेबा मायरीमाशो.
उशीर झाला आहे = मो ओसोकु आरो.
सकाळच्या प्रहरीं = आसा हायाकु.
सुमारें अर्धा तास = हानजि कान.

थोडा वेळ = स्कोशिनो आईदा.
कोणच्या तरी वेळीं = नानदोकी देमो.
त्याच वेळीं = दोजीनी.
पाऊस पडतो काय ? = आमे वा फुते ईमासका.
थोडी थोडी वृष्टि होते = फुरूनी वा फुते ईमास.
उघडण्याचा रंग दिसतो = आमे गा आगारी सो दस.
वृष्टि होईलसें दिसतें = आमे गा फुरिसो दा.
ह्या ऋतूचा वीट आला = फोमारि मासता ओ तेनकी दा.

होटेल आणि गृहसंबंधी वाक्यें.

होटेलमध्यें जाण्याचें गाडीभाडें काय पडेल ? = यादोयः मादेनो चिनसेन वा ईकुरः दसका. ?
मला दोन तीन खोल्या पाहिजेत = वाताकुशी वा हेया वा फुतात्सु मित्स ईरिमास.
जास्त मोठी खोली आहे काय ? = मोत्तो ओकी हेया गा गोझाईमासका.
ही खोली तर फारच लहान = कोनो हेया वा अमारी चिसाई.
निजण्याची खोली दाखवा = नेमावो मिसते ओकुरे.
ही मी भाड्यानें घेईन = कोरे वा कारी माशो.
दुसरी जास्त चांगली नाहीं काय ?= मोतो ईईनो वा आरिमासनका.

मला तर मोठी पाहिजे = ओकीनो गा होशी.
दुसऱ्या चांगल्या खोल्या दाखवा = ईईहेया वो मिसते ओकुरे.
येथें ठेवा = कोका ए ओईते कुदासाई.
एक दिवस राहण्याचें काय पडेल?=ईचि निचिनो तामोरिरयो वा ईकुरा ?
माझें सामान वरतीं पाठवा = निमोत्स वो निकाईये आगे सास्ते कुरे.
फार दिवस राहणार आहे काय ? = नागाई गो तोरयु नाशाईमासका.
दोन तीन दिवस राहणार आहे= रयो सान निची तामोरू.
कांहीं फराळाचें पाहिजे? = नानिका ताबेताई.
यूरोपीयनलायक भोजन मिळेल काय ? = योशोकु गा देकीमाशोका.
जें कांहीं असेल तें चालेल = नानदेमो योरोशी.
भोजन तयार आहे ? = शोकुजी गा देकीमासता का?
खोलीची किल्ली द्या = हेयानो कागी वो ओकुरे.
दिवा पेटवा = आकारी वा चुकते कुदासाई.
येथें जेवण्याची वेळ कोठपासून कोठपर्यंत आहे ? = कोचिरादे वा गोझेननो जिकोकुवा नानजि तो नानजि दसका.
कांहीं नक्की केलेला वेळ नाहीं =किमारी गा गोझाईमासन.
साबू आणि आंगपुसणें पाठवा=साबोन तो तोवाल वो ओकुरे.

शौचकूच कोठें आहे ? = बेनजो वा दोचीरा दसका ?
माझ्या खोलींत जेवलों तर चालेल काय ? = जिबुननो हेयादे शोकुजी सुरू कोतो गा देकीमाशोका.
उद्यां येथून जाऊं = मियोनिची शुतात्सु शिमाशो.
सकाळीं लवकर उठवा (जागृत करण्यास इच्छितो) = आसा हयाकु ओयोको. शते मोराईताई.
माझे जोडे येथें पाठवा =कुतसु वो कोंचिरानी योकोशीते ओकुरे.
तुमची काय आज्ञा आहे?= ओ आतसूराय वा नानी दे गोझाईमास ?
ऊन पाणी पाठवा = यु वो ओकुरे.
दाढी करणें आहे = हिगे वो सुत्ते मोराईताई.
येथें कोणी हजाम आहे काय ? = कोकोनी तोकोया गा ओरिमासका.
केस कापा = कामि वो कात्ते कुदासाई.
हे कपडे परिटाच्या घरीं पाठविणें आहेत = कोनो किमोनो वो सेन्नताकुयाये दाशीते मोराईताई.
भिजलेले आहेत; बरोबर वाळवून पाठवा = नूरेते ईमास; योकु कावाकाशिते ओकुरे.
चला, हिशोबाचें टिपण आणा = दोका, कानजो–गाकी वो मोते किते ओकुरे.

सरसामान स्टेशनावर पाठवा = निमोत्सु वो स्टेनशनये याते ओकुरे.

चहा आणि "केक" आणा = ओचा तो कवाशी वो मोते कोई.

चहा ओता = चा वो ईरेते.

मी माझ्या हातानें चहा करीन = वाताकुशीवा जिबुनदे चा वो कोसिराएरू.

मी उपाशीं आहें = ओ नाका गा सुकि मासता.

वसा सुकला आहे = नोदो गा कवाकिमाशता.

इतकें पुरे = कोरे दे थकसां.

बाटली उघडून आणा = तोकुरी वो आकेते मोतेकाई.

मला अंडीं आवडत नाहींत = तामोगो वा किराई दस.

तुह्मांला काय प्रिय आहे? = दोरे वा योरोशी गोझाईमास.

जें कांय असेल तें चालेल = दोचि रादेमो योरोशी.

माझ्या जवळ खाण्याजोगें कांहीं नाहीं=ताबे रूमोनो गा नाई.

सागोतीचा रस तयार आहें काय? =सोपुपु गा वाईताका.

भोजन तयार आहे काय? = गोझन गा देकी मासताका.

तुह्मांला मासा आवडतो काय?=साकाना गा सुकिदसका?

ताजी नसेल तर नाहीं पाहिजे=अताराशीकु नाईनो वा ईरानाई.

चहादाणीमधें थोडें गरम पाणी घाला=दोबीन ये मोत्तो युवो साशते ओकुर.

ताजें लोणी आहे काय ?=देकी तातेनो बाता गा आरिमासका ?
आतां काय आणूं ? =तादाईमा नानी वो साशी आगेमाशोका ?
ही बशी बदला = सारा वो तोरीकाएते ओकुरे.
लोणी लावलेल्या पावाचा 'टोस्ट' आणा = बातानोत्सुकेते याकी पान वो ओकुरे.
दुसरें थोडें आणूं काय ? = मो स्कोशि साशि आगे माशोका ?

रहिवाट आणि चौकशी.

मी परत येईन = माता किमाशो.
काय कराल ? = दो सिमाशो का ?
खोळंबा केला, क्षमा करा= ओ माचिदो सामा.
गेलों तर कसें ? = ईतचा दो का ?
श्रमलों आहें ह्मणून जरा विसावा घेईन=कुताबिरेमासता कारा चोतो यासुमिमाशो.

घाई आहे = ईसोगीमास.
पहा; संभाळा, हो = किवो त्सुके नसाई.
जरा पहावें = आरेसा.
तुह्मी येथें थांबा = ओमाय कोकोत्नी मात्ते ओरे.
तुह्मी कोठें जात आहां ? = ओमाय दोकोनी इकुका?.
मी तुमच्या बरोबर येईन = ओ तोमो ईताशीमाशो.

टपालआफिसपर्यंत चालून जाईन =युबिनकयोकु मादे आरूईते ईकीमाशो.

आज संध्याकाळपर्यंत वाट पाहीन = कोमबान मादे माचीमाशो.

मी येईन तोंपर्यंत वाट पहा = वाताकुशीनो कुरू मादे माते ईते कुदासाई.

नाहीं येणार = मायरारीमासन.

त्वरा = हायाकु.

हल्लीं फार वेळ आहे = मादा योहोडा आईदा गा आरीमास.

हल्लीं मला फुरसत आहे = ईमा था हेमा द्वे गोझाईमास.

जरा कृपा करून थांबा = स्कोशि ओ माची नसाई.

मी थांबूं शकत नाहीं = मात्सु कोतो देकिमासन.

पैसे उसने घेण्याला आलों आहें=काने वो कारीनी मायरी मासता.

उद्यां परत पाठवीन = मियोनिची ओ कायसी मोसिमाशो.

मार्ग विसरलों = मीची वो माचिगायता.

उजव्या हातच्या पहिल्या गल्लींत वळा=त्सुगीनो मिगी वो योको-चोये ओ मागेन नसाई.

डाव्या हातच्या दुसऱ्या गल्लींत वळा = हिदारीनो नी बानमेनो योकोचोये ओ मागेन नसाई.

समोरच आहे = मासुगु दे गोझाईमास.

हा सर्वांत जवळचा मार्ग आहे= कोरेवा ईचिबान चिका मिची.

हा सर्वांत लांब मार्ग आहे = कोरेवा योहोदो मावारि मिची दा.

चालून जातां पांच मिनिटांहून जास्त विलंब होणार नाहीं=आरू-
ईते गो फुन गुराई शिका ककारीमासेन.
ह्यांचा मुक्काम मी दाखवीन = आनोशतोनो तोकोरो वो ओश
येते आगेमाशो.
अशा कोणी गृहस्थाला मी ओळखत नाहीं=सो ईयुनानो हितो
वो दारे मो सिरीमासने०.
तो कोठें आहे हें मला ठाऊक आहे =दोकोनी ओरिमास
यारा वाताकुशीनी वा वकारीमासेन.

प्रवासांत उपयोगीं पडणारीं वाक्यें.

स्टेशनावर (टप्प्यावर) जाणें आहे ह्मणून एक रिक्षा बोलवा=स्टेन-
शनये ईकु कारा कुरूमा वो तानोनदे ओकुरे.
स्टेशनावर त्वरित घेऊन जा = स्टेनशनये हयाकु.
आगगाडी (ट्रेन) मिळेल काय?= किशानी मानिआईमाशोका?
जाऊन तर पहा = ईकोया.
उद्यां येऊन जाऊं = मियोनीचि शुतात्सु सिमाशो.
तुमचें सरसामान कोठें आहे? = दारेगा अनातानो निमोत्सु
दशका.
माझें सरसामान येथें आहे = वाताकुशीनो निमोत्सु वा को-
कोनी आरू.

जरा संभाळण्याची कृपा करावी = चोतो किवोत्सुकेते कुदासाई.
सरसामान तोलण्याचें ऑफिस कोठें आहे?=निमोत्सु आतसूकाईवा बा वादीको दसका?
कांहीं विसरलें तर नाहीं ना? = वासुरे मोनो वा नाईका?
टिकिट विकण्याचें ऑफिस कोठें आहे? = किपूनो उरिदोकारा वा दोकोनी आरिमासका.
टिकिट विकत आणतो = किपुवो कोओतेनी किमाशो.
टिकिट = किपू.
येण्याजाण्याची टिकिट = ओफुकू किपू.
पहिला वर्ग = जोतो.
दुसरा वर्ग = नितो.
तिसरा वर्ग = कातो.
ओसाकाला जाण्याचें पहिल्या वर्गाचें एक टिकिट द्या = ओसाका मादेनो जोतो ओफुकू किपू वाईची माई कुदासाई.
कोठें जातां?= दोचिराए ईराशाईमा शोका?
कियोटोला जातों = कियोतो मादे मायरिमास.
आगगाडीचें भाडें काय आहे? = चिनसेन वा ईकुरा?
कियोटोला जाण्याची यानंतरची "ट्रेन" केव्हां निघेल?=कियोतो मादे सुगीनो किशा वा नानजीनी देमासका?
आतांच निघणार = थदाईमा देमाशो.

ही ट्रेन ओसाकाला किती वेळानें पोहोंचेल? = कोनो किसा वा नानजीनी ओसाकाए त्सुकिमा शोका.

जरा टिकिट पाहूं? = किपू वो चोत्तो हाईफिन.

ही कोबीला जाण्याची ट्रेन आहे काय? = कोरेवा कोबी युकिनो किशा दसका?

चला! ट्रेन जाते? = सोरा! किशा गा देरू.

तोकियोला जाण्याची ट्रेन कोठें बदलावी लागेल? = तोकियो मादे ईकुनी वा दोको दे नोरी कायशी मासोका.

नागोयाला जाणें आहे ती ट्रेन एथें बदलूं काय? =नागोया ये ईकुनी वा कोको दे नोरी कायसीमासका?

बाहेर जाण्याचा मार्ग कोणता? = दे गुची वा दोको दसका?

तुह्मांला घेण्याकरितां आलों आहें = ओ मुकाईनी मायरीमासता.

ह्या ट्रेनमध्यें डाइनिंगकार (भोजनगाडी) आहे काय? = कोनो किसावा शोकुदोत्सुकी दसका?

परदेशीं लायक भोजन मिळूं शकेल काय? = योशोकु वा कावारे मासका?

अरे रिक्षावान्, एक रिक्षा आण = ओई कुरूमाया, कुरूमा ईच्चो मातेकोई.

दोन मनुष्यें बसूं शकतील अशी एक रिक्षा आण = नी नीन नोरीनो कुरूमा ईच्चो मोते कोई.

एक रिक्षा बोलवा = कुरूमा वो तानोनदे कुदासाई.

धमण चढवा = होरो वो त्सुकेतेकुरे.
धमण उतरा = होरो वो तोतेकुरे.
जरा वेळ येथें थांब = शिबाराकु फोकोदे तोमारे.
येथें मला उतरूं दे = कोकोदे ओरोसिते ओकुरे.
मार्ग दाखविण्याची कृपा करा = मिचिवो ओशि एते कुदासाई.
सरळ मार्गानें जाणें आहे = मासुगूनि इकुन दसका ?
उजव्या हाताला फिरा = मीं गीए.
डाव्या हाताला वळा = हिदारिए.
जवळच आहे = जिकी सोको देस.
जाण्याचें बनेल काय ?= ईकु कोतो वा देकि माशोका ?
होडीवाल्या, मला धक्यावर घेऊन जा = सेनदोसान, हातोबा मादेई-ते कुदासाई.
नाखवा (कॅपटन) कोठें आहे ? = सेनचो वां दोकोनी ओरिमासका.
हें सामान आगबोटींत ठेवा = कोनो निमोत्सू वो फुनेनी नोसेते कुदासाई.
किती तासांनीं निघूं ? = नानजि गोरोनी शुपपान शिमाशोका ?
पहिल्या वर्गाचें भाडें काय आहे ? = जोतोनो चिनसेन वा इकुरा दसका.

माझें पाकिट (बॅग) माझ्या 'केबिन'मध्यें ठेवा = तोकाबान वा वाता कुशीनो हेयानी ईरेते ओकुरे.

समुद्र खवळलेला (तुफानाचा) आहे = उमी गा आराई.

ही आगबोट उत्तम आहे काय? = कोनो फुनेवा योई फुने दसका?

व्यापार व्यवहारांत योजण्यालायक वाक्यें.

हें काय आहे? = कोरे वा नान दसका?

तें काय आहे? = सोरे वा नान दसका?

मला दाखवा = मिसेते कुदासाई.

हातमोजे दाखविण्याची कृपा करा = तेबुकुरो वो मीसेते कुदासाई.

ह्या कपाटाची काय किंमत आहे? = कोनो तानसु वा ईकुरा दसका?

पाहूं का? = हमकीन सितेमाशोका.

हें चालेल काय? = योरोशु गोझाईमासका?

चालेल असें दिसतें = योसासोनी ओमोईमास.

हें नाहीं चालणार = सोरे देवा ईकेमासन.

कमतींत कमती किंमत काय आहे? = केत्चाकुनो नेदान वा ईकुरा मादे?

तो पडदा पाहणें आहे = सोनो ब्योबु वो मिताई.

ह्या "फ्लावरवाझा"ची किंमत काय आहे? = सोनो हानाईके वा नान दसका?

जरा स्वस्त करा = यासुकु सीते कुदासाई.

माल उत्तम आहे परंतु भाव फार महाग आहे=शिना वा योरोशी गोझाईमास केरेदेमो नेदान गा ओसोरोशी ताको गोझाईमास.

मात्र दहा द्या = तो बाकारी कुदासाई.

नवें नाहीं = आताराशी दे गोझाईमासेन.

बस, फार आहे = मो ताकसां.

हें स्वदेशी कृतीचें आहे आणि तें परदेशी आहे = कोरेवा वासेई, आरे वा हाकुराई दे गोझाईमास.

ह्याशिवाय चालणार नाहीं = नाकचा नारान.

किती पाहिजे? = दोनोगुराई योरोशी.

हें मी विकत घेईन = कोरे वा काईमाशो.

ह्या मालासाठीं काय विचार?= कोनोमोनो वा ईकागा दे गोंझाईमास.

मी भरंवसा देत नाहीं = युकेआवा नाई.

मीं खातरी, देतों = ओ युकेआई मोशीमास.

भाव काय आहे? = नेदान वा ईकुरा दसका?

हा माल खरा आहे काय? = कोरेवा जिससाईनोमोनोका?

हा सर्व माल संभाळून बंदोबस्तानें पाठवा = दोको कोनोमोनो
वो मिन्ना योकु की वो त्सुके-
तेनी झुकुरीशीते ओकुरे.

माझे नमुने पाहण्याची कृपा कराल? =वाताकुशिनो मिहोन
वो गोरन कुदासाईमाशोका.

ह्याला मी दोन 'येन' देईन = नियन दे साशीआगेमाशो.

भाव थोडा पण उतरूं शकत नाहीं = चोतोमो मकारीमासेन.

ह्या भावांनीं कधींच विकूं शकणार नाहीं= तोत्तेमो सोनो नेदान
दे उरारे मासेन.

ह्या भावानें माझा भागीदार सौदा कबूल करणार नाहीं =सोनो
नेदानदे वा नाकामामोनो
गा तोरीहिकीनी शोओची
ईताशीमा सुमाई.

भागीदारास विचारून सांगतों = नाका मामोनो तो सोदान नो
युए ओ शिरासेमासीमाशो.

विचार करीन = कांगाईमाशो.

विचार करून पाहीन = कांगाईते मिमाशो.

मी ह्या जोखमेकरितां जबाबदार राहीन = वाताकुशी वा सोनो
सेकिनिन वो फुतानशीमाशो.

माल विकल्यानें नुकसानी आल्यावांचून राहणार नाहीं असें

मला वाटतें = नी मोत्सु वो उरेबा सोन वो शिया शिनाई का तो ओमोउ.

नमुने पाहिजेत = मिहोन वो इरिमास.

कापसाचे नमुने पाहिजेत = वातानो मिहोन वो इरिमास.

माल तर मासल्यापेक्षां हलका आहे = निमोत्सु वा मिहोन योरी ऋवाई.

निरनिराळ्या तऱ्हेचे नमुने दाखविण्याची कृपा करा = ईरो इरोनो मोहयो वो मिसेते कुदासाई.

'ऑरडर' देईन तर माल केंव्हां द्याल? = चुमोन सुरेबा ईत्सु गोरोनी शिनामोनो वो सोफुशीमाशोका.

'ऑरडर' देऊं शकत नाहीं = चुमोन सूरू कोतो गा देकिनाई.

'ऑरडर' रद्द करण्यास इच्छितों = चुमोन वो तोरी केशिताई.

नमुने मिळाल्यानंतर विचार करून पाहीन = मिहोन वो मोते कोसाशिते सोदान ईताशीमाशो.

हे भाव कबूल असतील तर मला कळवा = सोनो नेदान दे योकेरेबा वाताकुशीनी शिरास्ते ओकुरे.

माल आगबोटीवर चढविला काय? = निमोत्सु वो फुनेनी त्सुमीदाशिताका?

हिशोबांत चूक आहे = कानजोनी माचिगाई गा आरू.

हें लिहिण्यांत चुकी झाली आहे = कोरे वा काकी माचिगाई दे गोझाईमास.

चुकीची रकम वजा केली आहे = माचिगाता बुन वो हिकीमासता.

प्रथम नक्की करण्यापेक्षां महाग आहे = हाजिमेनो किमे योरी ताकाई.

हा हिशोब वेगवेगळ्या रकमेचा क्रमवार लिहिला पाहिजे=कोनो कानजो वो बेत्सु बेत्सुनी वाकेते साई मित्सु नी काईते मोराई ताई.

हा चेक तुमच्या हिशोबानें चुकता देतों = कोनो कोगीते वा ओमायनो कानजो वो हाराउ तोमेनी वातासु.

हिशोबाची यादी पाठविण्याची कृपा करा = कानजो गाकी वो याते कुदासाई.

हुंडी स्वीकाराल काय? = कावासे तेगाता वा उके नसाईमाशोका?

पेटीवर ही निशाणी करून पाठवा = हाकोनी कोनो शिरूशि वो त्सुकेते ओकुरे.

पेटीच्या आंत पत्र्याच्या पेटीशिवाय चालणार नाहीं = हाकोनो नाकानी बुरूकी वो हारा नाकेरेबा नारानाई.

रोख ठीक आहे = केईकी गा ई.

व्यापार मंद आहे = सोबाई वा फुकेईकी दा.

हा गृहस्थ नादार झाला आहे = आनोहितो वा शिनदाई कागिरीनी नाता.

पाहिजे तितकें आणावें	=	इरूदाके ओ तोरी नसाई.
मला द्यावांचून चालेल	=	ना कुत्ते मो ई.
मागून पण चालेल	=	आतो देमो योरोशी.
आणून देईन	=	मोतेकीते आगेमाशो.
हें पाहिजे काय?	=	कोरे वो होशीका.
हें पसंत आहे काय?	=	कोरे वो ओ सुकी दसका.
मला फार आवडतें	=	दाई सुकी दा.
बरोबर केलें आहे	=	योक दे किता.
चांगलें झालें कीं	=	योई अमबाईनी.
तुह्मांला तसें ठाउक आहे काय?	=	गो झोनजिनो तोरी.
हें काम करतां?	=	नानी वो सुरू?
मला ठाऊक नाहीं	=	सिरिमासन.
आंत यावें	=	ओहायरी नसाई.
वसीवें	=	दोझो ओ काके नसाई.
त्वरित परत यावें	=	माता ओहायाकु ओखेयरी नसाई.
येथें यावें	=	कोचि ई ओईदेनसाई.
याल काय?	=	ओईदे नसाई माशोका?
केव्हां याल?	=	ईत्सु ओईदे नासारूका?
अजून नक्की केलें नाहीं	=	मादा किमेमासन.
कामाकरितां यावें लागलें	=	योगा आते मायरी मासता.
कोठें जाता?	=	दोच्चिराये ओईदे दे गोझाई मासका?

काम आहे जरा इकडे यावें= यो गा आरू कारा कोची ओईदे.
काय आहे ? = नानदा.
कोण आलें नाहीं काय ? = दारेमो किमासन देशिताका ?
फावेल तसें त्वरित = नारूताके हयाकु.
फावेल तितकें जास्त = नारूताके थकसां.
तुमच्यानें बनूं शकेल ? = देकीमासका ?
होऊं शकणार नाहीं = ईये, देकीमासन.
फावेल तर = नारे कातो नारा.
समजलें काय ? = वकारी मासताका ?
मी समजलों नाहीं = वकारीमासन.
समजलों = वकारिमासता.
बरोबर समज पडली नाहीं= हा कीरितो वकारीमासिन.
मीं पाहिलें नाहीं = मीता कोतो गानाई.
फार वेळ झाली तुह्मांला पाहिलें नाहीं = शिबाराकु ओ मेनी ककारी मासन.
काय ह्मणतां ? = नान तो ओशाई मासका ?
असें कोणीं सांगितलें ? = दारेगा सो ईमासता ?
कधींच कबूल करणार नाहीं = नाका नाका सोचि॰सीमासन.
हा माझा मित्र आहे = कोरेवा वाता कुशिनो तोमोदाची दे गोझाईमास.

हा प्रामाणिक आणि मेहनती आहे = आनोशतोवा शोझिकी दे योक हाताराकी मास.
असें कराल तर तें नाहीं चालणार = सो शिचे ईकेनाई.
जरा थांबा = सकोशि माती.
जरा कृपा करून थांबा = चोतो माती कुदासाई.
मी थांबूं शकत नाहीं = मात्सु कोतो देकी मासन.
उत्तर पाठवावें = हेनजि वो शिते ओकुरे.
तुमचें काय उत्तर आहे ? = हेनजि वो ईकागा ?
प्रथम सांगण्याची कृपा करावी= सुगुनी केंकास्ते कुदासाई.
उद्यां अनुकूलता होऊं शकेल काय ? = मियोनियी त्सुगो वा योरोशिका.
फार बिकट आहे = अम्मारी मुचकाशी.
ही तर तुमची चूक आहे = सोरे वा आनातानो माचिगाई दस.
ही माझी चूक आहे = वाताकुशि गा वारू गोझाईमास.
कांहीं पण उमजत नाहीं = चोतो मो वकारीमासन.
असें कराल तें चालणार नाहीं= सो शिचा ईकेनाई.
मला फुरसत नव्हती = हिमा गा नाकात्ता.
तुमचें कोणतें ? =दोचिरा गा आनातानो दस का ?
हें माझें आहे = कोरेगा वाताकुशीनो दस.
कोणाला कळवूं नका = दोर ई मो ईवानाई; दारेनी मोयुते ईकी मासन.

तुमच्या फुरसतींत कराल तरी चालेल = गो जिबून नो तोकी दे योरोशि गोझाई मास.

तुमचें नांव काय ? = ओ नामाय वा नानतो ईयु.

माझें नांव ईवातो आहे = वाताकुशी वा ईवाता तो मोशीमास.

तुमचा मुक्काम कोठें आहे = अनातानो तोकोरे वो दोको दसका ?

माझें मुक्काम येथें आहे = वाताकुशीनो तोकोरो वा कोको दस.

माझें ठिकाण आहे = वालाकुशिनो तोकोरे गाकीवा. गोझाईमास.

यांचा पत्ता मला द्या = आनोशतोनो तोकोरोगाकी धो कुदासाई.

मला जपानी भाषा थोडी थोडी बोलतां येते = वाताकुशी निहोनगो वो स्कोशी देकीमास.

असें दिसतें खरें = सो दा सो यो.

कोठें जाऊन आलां = दोचीराए ओईदे नसाई माशीताका ?

ते येथून केव्हां गेले ? = मो ओ खेअरिनी नात्ता.

तपास केला परंतु नाहींत = तझ नेमासता, केरेदेमो गोझाई-मासन.

"किता" मध्यें औषध विकणारे आहेत काय ? = कियोतोनी गुसूरया आरीमासका ?

असले तर पाहिजेत = आरीमास तो मो.
केव्हां मुंबईस परत जाल? = इत्सु बोमबेये, खेयरी माशोका?
तुमच्या गांवीं केव्हां जाल? =ईत्सु ओफुनिये ओखेयरी नासारूका.
आफिसांत जाऊन थांबा = मिसीएये ईत्ते माचिनसाई.
तुह्मीं पण यावें = अनाता मो ईराशाई.
असें असलें तर ठीक = सोननारा यरोशी.
त्यांत मी काय करूं? मला काय आहे? = शिकाता गा नाई?
ह्यांत कांही चूक नाहीं = सोरेनी सोई नाई.
तुमची चूक आहे यांत शंका नाहीं = ओमाय वा वारूईनोनी चिगाई नाई.
कसा काय विचार आहे? = दो ओमोईमासका?
अरे मि० ईवाता = आनो–ईवातासान.
जरा यावें = चोतो गोरन नसाई.
हें छान नाहीं = रिपाना मोनो जा नाईका?
निस्संशय फारच उत्तम आहे= माकोतोनी ओरिपा दे गोझाईमास.
हो असें आहे काय? = सो दसका?
मी समजलों = नारूहो दो.
फारच दिलगीर आहें = किनोदोकु.
हें फारच दिलगिरीदायक आहे = ओशीई कोतो दस ना?
मी फारच खुष झालों = ताईहेन ओमोशीरोई गोझाई मासता.

निर्भ्रांत मी खुष आहें = माको तोनी योरोकोबाशी गोझाई मास.
हें तर कंटाळवाणें आहे= कोमाता मोनो दस.
असें कांहीं चालणार नाहीं = कोरे दे वा इके नाई.
गप रहाल तर बरें = दामात्ते ईरू हे गाई.
मी दाखवीन तसें करावें = वाताकुशीनो ईयु तोरीनी नसाई.
जा ह्मणून सांगतों तरी जात कां नाहीं? =इकेत्तारा इके नाईका?
येऊन जा = अची ईके.
मूर्ख = बाक्कानोस्तो.
उग्र = आत्सकामाशीई.
हें काय आहे बरें? = कोनो मे
हें काय करितोस? = नानी वो शीतेईमास?
अजून नाहीं संपलें? = मादा देकीते ईमासनका?
काय कामासाठीं आलांत? = नानी शिनी कित्ताका?
आतां काय करावें? = दो नसाईमासका?
काय केलें? = दोशीमासतका?
किती वाजतां आरंभलें? = नानजी कारा हाजमारीमाशोका?
जाऊन पाहाल तर उत्तम = किईते मीरू गाई.

समाप्त.

REFBK-0000341

संग्रह शाखा